

Medicus

Nr. 8-10 (902-904)
SEPTEMBRIE-OCTOMBRIE 2017

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Editorial

**Ion Ababii, rector,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.,
academician al AȘM**

Stimată comunitate universitară,

În această toamnă trăim un nou sentiment de bucurie, satisfacție și împlinire! Marcăm o nouă aniversare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și constatăm cu mândrie că în anul academic ce a trecut am reușit să ne păstrăm statutul de cea mai importantă instituție de învățământ superior din țară și să perseverăm pe plan internațional atât prin intermediul mobilităților academice, schimburilor de experiență, cât și prin semnarea noilor acorduri de colaborare.

Zilele Universității noastre reprezintă, implicit, omagierea și comemorarea celor care și-au legat destinul și și-au consacrat viața întru dezvoltarea acestei instituții. În contextul *Anului Nicolae Testemițanu*, comunitatea academică a desfășurat o multitudine de evenimente științifice, sociale și culturale dedicate ilustrului savant și profesor. Suntem recunoscători celor care au organizat și au participat la acele acțiuni frumoase, astfel încât să fie auzite faptele mărețe ale înaintașului nostru Nicolae Testemițanu, al cărui nume îl poartă astăzi cu onoare Universitatea.

Și fiindcă aniversarea nu este doar un moment de sărbătoare, dar și unul de bilanț și de reflecție, putem afirma cu toată certitudinea că viza noastră este excelența academică și cea în cercetare. Anual instituția oferă

sistemului de sănătate sute de tineri specialiști, bine instruiți și formați în cele mai bune condiții de studii, afirmându-ne ca o instituție cu viziuni moderne în instruire și cercetare. Prestigiul național și internațional de care se bucură USMF „Nicolae Testemițanu” este confirmat prin profesionalismul absolvenților săi, care duc faima Alma Mater în multe țări ale lumii.

Totodată, este un moment oportun de a mulțumi colegilor noștri, de la asistenți la profesori, personalului administrativ și auxiliar, colaboratorilor, studenților, rezidenților și doctoranzilor, care fac eforturi deosebite pentru a avea performanțe în instruire și cercetare, activitate clinică și dezvoltare instituțională.

Stimați colegi, dragi studenți,

Vă doresc multă sănătate, perseverență și bunăstare, noi forțe și idei inovatoare, care vor genera performanțe în toate direcțiile de activitate. Sper ca de Zilele Universității să simțiți această sărbătoare în suflet și să fiți mândri că faceți parte din marea familie a USMF „Nicolae Testemițanu”. Vă îndemn să fim mai buni în tot ceea ce facem, să ne unim eforturile întru dezvoltarea învățământului superior medical, prosperarea instituției noastre.

La Mulți Ani!

Bun venit în marea familie universitară

În data de 31 august 2017, în cadrul unei ceremonii solene, comunitatea academică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova le-a urat un călduros „bun venit” studenților în anul I de studii. Vizibil emoționați, cei 685 de tineri au pășit pragul unei noi etape în viața lor, declarând solemn că își vor consacra viața cauzei nobile de a proteja sănătatea omului, vor munci cu pasiune și dăruire de sine și vor manifesta respect pentru profesia de medic sau farmacist. Totodată, ei au promis că vor respecta Carta universitară și vor urma cu demnitate tradițiile instituției noastre.

Festivitatea a fost deschisă de Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, care a subliniat că pentru comunitatea universitară această zi este o dublă sărbătoare: celebrarea zilei naționale „Limba noastră cea română” și înscirarea unui nou grup de studenți în marea familie a Alma Mater. Rectorul le-a vorbit tinerilor despre programele de studii universitare, infrastructură și dotarea tehnică, colaborarea internațională și mobilitățile academice, care le vor asigura studenților o formare profesională conform standardelor internaționale. „Profesiile de medic și farmacist sunt cele mai nobile și mai captivante, dar, pentru a le îmbrățișa cu adevărat, aveți de parcurs un traseu de dezvoltare profesională de durată, care presupune educație pe parcursul întregii vieți. Vă îndemnăm să pășiți cu îndrăzneală, perseverență și responsabilitate pe această cale a cunoașterii, pentru a deveni specialiști de valoare ai sistemului național de sănătate”, a menționat academicianul Ion Ababii.

Svetlana Hadjiu, conferențiar universitar, dr. hab. șt. med., Departamentul de Pediatrie, le-a înmănat proaspeților studenți simbolul halat alb și un stetoscop – atributele indispensabile ale viitorilor medici, afirmând că profesia de medic este una dintre cele mai vechi și mai importante din lume. „Să fii medic e o adevărată măiestrie și artă, înseamnă să muncești mult, zi de zi, începând din sălile de anatomie și până la patul pacientului, să ai multă responsabilitate, să ai multă îndrăzneală, multe cunoștințe, dragoste față de pacienți, capacitatea de comunicare cu aceștia, să fii curat la suflet și multe alte calități reprezentate de culoarea albă a acestui halat”.

De asemenea, tinerii au primit un bisturiu de la profesorul Sergiu Ungureanu, șeful Catedrei de chirurgie nr. 4, care i-a îndemnat să păstreze cu grijă aceste ustensile medicale și să le transmită generațiilor viitoare.

Cu un cuvânt de salut a venit și Stela Grigoraș, ministrul sănătății, muncii și protecției sociale, care și-a amintit că și ea, la rândul ei, a făcut aceiași pași cu mulți ani în urmă, când a ales să studieze la cea mai renumită instituție de învățământ superior din țară. „Stimați profesori, toți cei care au trecut pragul acestei instituții au devenit adevărați profesioniști, salvând vieți și crescând nivelul de dezvoltare a sistemului medical din țara noastră. Fiecare

duce va susține USMF „Nicolae Testemițanu” în toate demersurile ei, împreună contribuind la reformarea, modernizarea și dezvoltarea sistemului național de sănătate.

„Bun venit” le-a urat medicinștilor și Gheorghe Buruiană, președintele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, organizație care îi va sprijini pe tot parcursul anilor de studii și îi va promova în funcție de performanțele obținute.

La eveniment au participat membrii comunității universitare, directori de spitale, studenți, părinți și alți oaspeți.

În contextul *Anului Nicolae Testemițanu*, manifestarea a inclus și un film documentar

student a găsit în Dumneavoastră nu doar o sursă de cunoștințe, experiență și inspirație, ci și adevărate repere pentru viață. Vă mulțumesc pentru tot efortul pe care îl depuneți zi de zi în formarea și educarea tinerilor generații de medici și farmaciști, adevărați profesioniști atât în țară, cât și peste hotarele ei”, a afirmat ministrul, dând asigurări că instituția pe care o con-

despre viața și activitatea ilustrului savant și profesor Nicolae Testemițanu.

Menționăm că, în acest an, la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost înmatriculați 685 de studenți, dintre care 460 – la Medicină generală, 78 – la Farmacie, 90 – la Stomatologie, 40 – la Medicină preventivă și 17 – la Optometrie.

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater
Nicolae Testemițanu –
un nume devenit simbol

Încă 20 de masteri în
managementul sănătății
publice

p. 2

Anul Nicolae Testemițanu
Omagierea savantului
și reformatorului sănătății

p. 3

Instruire
Training în stil german

p. 4

Instruiri privind cerințele
noului standard de calitate

p. 5

Cercetare
Activitatea de cercetare
a USMF „Nicolae
Testemițanu”
apreciată cu aur

p. 6

O prezență notabilă la
„MoldMedizin&MoldDent”

p. 7

Cooperare internațională
Consultanță europeană
în autogestiunea financiară

p. 8

Un nou acord de colaborare
cu Universitatea Transilvania
din Brașov

p. 9

Relații publice
Schimbarea mentalității
asupra corupției

p. 10

Studenții în acțiune
Instruirea liceenilor
privind ajutorul medical de
urgență

p. 11

Lauri merituosi
Laureații Concursului
național „Teza de doctorat
de excelență a anului 2016”

p. 12

Nicolae Testemițanu – un nume devenit simbol

Nicolae Testemițanu s-a născut la 1 august 1927, în satul Ochiul Alb, județul Bălți. Finalizează studiile gimnaziale în Baraboi, apoi Școala Medie nr. 1 din or. Bălți, iar în 1951 absolvă Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC).

În același an este admis în ordinatură clinică la Catedra de chirurgie generală a ISMC, în paralel activând ca medic în Secția de chirurgie a Spitalului Raional din Rîșcani. Din 1954 este angajat ca asistent, ulterior conferențiar, profesor, iar mai târziu – șef al acestei catedre. Exerciță și funcția de medic-șef al Spitalului Clinic Republican și fondează revista „Păzirea sănătății”.

În 1958 susține teza de doctor în științe medicale, iar un an mai târziu, la vârsta de doar 32 de ani, este numit rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Tânărul manager reușește să deschidă la Alma Mater facultățile de Stomatologie (1959), de Perfecționare a Medicilor (1962), de Medicină Preventivă (1963) și de Farmacie (1964). Datorită acestui fapt, numărul studenților se dublează, soluționând problema insuficienței cadrelor medicale în țară.

În calitate de rector a consolidat efectivul didactic și baza tehnico-materială a instituției, a asigurat procesul de instruire cu utilaj și materiale didactice necesare, a îmbunătățit condițiile de trai ale angajaților și ale studenților.

În anul 1963 Nicolae Testemițanu este numit ministru al ocrotirii sănătății al RSSM, continuând să activeze la Catedra de traumatologie, ortopedie și chirurgie de campanie în funcție de conferențiar. Fiind ministru, a elaborat strategii orientate spre consolidarea patrimoniului sistemului de sănătate, asigurarea instituțiilor medicale cu specialiști, perfecționarea formelor și metodelor de organizare a asistenței medicale acordate populației.

Domnia Sa a pledat pentru asigurarea sistemului de sănătate cu cadre medicale preponderent autohtone și introducerea limbii române în procesul de instruire, inițiativă pentru care, în anul 1968, a fost destituit din postul de ministru.

Mai târziu este numit conferențiar la Catedra de medicină socială și organizare a ocrotirii sănătății, iar în 1973 susține teza de doctor habilitat în științe medicale. După conferirea titlului științifico-

didactic de profesor este desemnat șef al Catedrei de medicină socială și organizare a ocrotirii sănătății, pe care o conduce până la ultima suflare.

Nicolae Testemițanu a fost un pedagog experimentat, devotat cauzei și idealurilor tinerelor generații. A publicat peste 220 de lucrări științifice, inclusiv 15 monografii, lucrări metodice consacrate managementului în sănătatea publică și istoriei medicinei.

Sub conducerea Domniei Sale a fost elaborat conceptul de asigurare a populației rurale cu asistență medicală specializată, apreciat cu Premiul de Stat în domeniul științei și tehnicii. Totodată, catedra condusă de profesorul Testemițanu a fost recunoscută în URSS drept centru științific coordonator în probleme de organizare a ocrotirii sănătății populației din mediul rural.

Profesorul Nicolae Testemițanu este o somitate a comunității medicale din Republica Moldova, savant emerit și om de stat, care a contribuit substanțial la reformarea și dezvoltarea învățământului superior medical și a sistemului național de sănătate. Domniei Sale îi datorăm

crearea sistemului modern de medicină primară integrat funcțional cu medicina specializată.

Nicolae Testemițanu s-a stins din viață la 20 septembrie 1986. Postmortem, i-a fost conferit titlul de academician al Academiei de Științe a Moldovei.

Începând cu anul 1990, Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, astăzi Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie din Republica Moldova, poartă numele distinsului savant.

Grade militare pentru rezidenți și personalul universitar

Catedra de medicină militară și a calamităților a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a desfășurat, în data de 12 septembrie, ceremonia de absolvire a cursurilor medico-militare de către medicii rezidenți, etapa a doua, pregătirea ofițerilor medici în rezervă și înmânarea epoleților de locotenent medic în rezervă, dar și avansarea în grad militar a personalului universitar pentru aportul la formarea medicilor militari.

În conformitate cu ordinul Ministerului Apărării al RM, în acest an, 38 de rezidenți ai USMF „Nicolae Testemițanu” au primit gradul de locotenent medic în rezervă, trei membri ai cadrului științifico-didactic – Oleg Galbur, șeful Departamentului Resurse Umane, conferențiar universitar la

Bulgac, dr. șt. med., asistent universitar la Catedra de medicină militară și a calamităților, colonel în poliție – au obținut gradul de căpitan medic în rezervă, iar gradul de locotenent-major medic a fost acordat conferențiarului universitar Oleg Zănoagă și doctorandului Andrei Fachira.

Conferențiarul Vasile Dumitraș, șeful Catedrei de medicină militară și a calamităților, a declarat că un medic militar trebuie să fie nu doar un bun medic,

acorde servicii medicale în orice situație. Pentru fiecare medic aceasta este o datorie sfântă, mai ales, pentru cei care au un anumit grad militar, fiind bine pregătiți și cu un înalt grad de responsabilitate civică”, a menționat Emil Ceban, prorector pentru activitate clinică.

Andrei Drăgănel, rezident în anul II, specialitatea Chirurgie pediatrică, a început studiile la Catedra de medicină militară și a calamităților din septembrie 2016 și a frecventat cursurile în fiecare zi, care au inclus multe exerciții în teren, simularea diferitelor situații de război, plasarea trupelor în teren, stabilirea și parcurgerea unui plan de evacuare ș.a. „Am ales să devin medic militar în urma unei promisiuni făcute părinților – mama, asistent medical, și tata – de profesie militar”, ne-a mărturisit tânărul locotenent, medic în rezervă.

La ceremonie au participat ofițeri ai Ministerului Apărării și ai Marelui Stat Major, membrii Comisiei de admitere și finalizare a studiilor, reprezentanți ai administrației USMF „Nicolae Testemițanu”, cadre științifico-didactice, studenți și rezidenți.

Încă 20 de masteri în managementul sănătății publice

Data de 22 septembrie 2017 va rămâne drept o zi specială pentru cea de-a 11-a promoție a Școlii de Management în Sănătate Publică (ȘMSP) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Cei 20 de absolvenți și-au primit diplomele ce le confirmă titlul de master în managementul sănătății publice.

La deschiderea ceremoniei, directorul Școlii de Management în Sănătate Publică Oleg Lozan, prorector pentru implementarea tehnologiilor informaționale și dezvoltare strategică al USMF Nicolae Testemițanu, a subliniat că promoția de masteri în managementul sănătății publice din acest an este una cu totul deosebită. „O echipă cooperantă în diferite porniri, care au fost marcate ori de procesul de instruire, ori de cel de cercetare. Dragi absolvenți, ați realizat un șir de lucrări valoroase în domeniul absolut neexplorat, venind cu rezultate concludente, pe care le-am discutat pe parcursul acestor trei zile în cadrul conferinței științifice consacrate marelui Nicolae Testemițanu. Aveți forță, aveți cunoștințe, iar un timp mai bun de început nu există decât cel de astăzi”, a menționat profesorul Oleg Lozan.

Viceministrul sănătății, muncii și protecției sociale Aliona Serbulenco, care se numără printre discipolii ȘMSP, a adresat felicitări proaspeților masteri în managementul sănătății publice și a menționat că

pe orice cale ar porni – sectorul public, cel privat sau dincolo de hotarele țării, să rămână solidari, prietenoși și să dea dovadă că provin dintr-o familie.

Prezent la eveniment, reprezentantul Organizației Mondiale a Sănătății în Republica Moldova Haris Hajrulahovic a subliniat: „Inima dumneavoastră trebuie să bată pentru toți cei care sunt dezavantajați, slabi, vulnerabili, pentru

vă bucurați de succese acolo unde activați, de roadele muncii și de cunoștințele obținute pe parcursul acestor doi ani”. Totodată, prorectorul a mai remarcat că această promoție va fi legată și de numele lui Nicolae Testemițanu, întrucât în 2017 toată comunitatea medicală atât din cadrul Universității noastre, cât și la nivel național marchează anul jubiliar al marelui savant.

toți cei care au nevoie de îngrijire medicală, iar noi, Organizația Mondială a Sănătății, vom fi alături de voi, de Republica Moldova în ceea ce privește îmbunătățirea și atingerea unor noi performanțe în sistemul de sănătate”.

Cu un mesaj de felicitare în numele administrației USMF „Nicolae Testemițanu” a venit Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ: „Aduc sincere felicitări întregului colectiv al Școlii de Management în Sănătate Publică, condus de profesorul Oleg Lozan, pentru munca depusă și pentru o nouă promoție de masteri, iar Dumneavoastră, stimați absolvenți, vă doresc sănătate multă și realizări în ascensiune. Să

La rândul lor, proaspeții masteri și-au luat angajamentul de a purta cu mare recunoștință și sensibilitate haina educației pentru a o promova mai departe întru dezvoltarea sistemului de sănătate din Republica Moldova.

La eveniment au participat cadre științifico-didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu”, masteranzi, absolvenți ai Școlii de Management în Sănătate Publică și alți oaspeți.

Amintim că, până în prezent, Școala de Management în Sănătate Publică a format peste 300 de masteri, care activează în sistemul public de sănătate, în sectorul privat, precum și în organisme internaționale și organizații neguvernamentale.

Catedra de fiziopatologie și fiziopatologie clinică, Vladislav Badan, șeful Departamentului de Educație Medicală Continuă, asistent universitar la Catedra de medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu” și Anatolie

ci să cunoască și factorii nocivi ai armamentului și ai tehnicii militare, și în permanență să fie la straja sănătății militarilor.

„Medicii și studenții noștri tot timpul au fost la straja apărării sănătății pacienților și sunt gata să

Omagierea savantului și reformatorului sănătății

În data de 1 august, pe Aleea savanților și medicilor iluștri din Chișinău, a avut loc un eveniment de omagiere a distinsului savant și eminentului reformator al sănătății Nicolae Testemițanu, care în această zi ar fi împlinit 90 de ani de la naștere. Acest fapt dovedește recunoștința Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și a întregii comunități medicale pentru toate performanțele Domniei Sale, pentru calitățile excepționale de manager iscusit și Om.

În prezența unor oficiali de stat, directori și medici-șefi ai spitalelor, ai centrelor de sănătate și reprezentanți ai Universității, precum și a studenților, rudelor și colegilor, Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, a deschis ceremonia de omagiere a ilustruului medic și profesor, menționând cele mai impor-

lucruri frumoase, acele sfaturi, acea dragoste măreață față de oameni și față de profesia de medic pe care a avut-o Nicolae Testemițanu să o păstrăm, să o multiplicăm și să o dăinuim în timp”, a menționat Valentina Buliga.

Liliana Iașan, viceministru al sănătății, muncii și protecției sociale, a subliniat aportul lui

tante momente din viața și activitatea acestei personalități remarcabile și contribuția Domniei Sale la reformarea sistemului de sănătate și a învățământului superior medical din țara noastră. Totodată, academicianul Ababii a vorbit și despre inițiativa Universității noastre de a declara anul 2017 *Anul Nicolae Testemițanu*, susținută de Ministerul Sănătății și întărită prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova. Rectorul a menționat acțiunile dedicate renumitului savant organizate de comunitatea universitară pe parcursul anului, în conformitate cu *Planul național al manifestărilor consacrate Anului Nicolae Testemițanu*, aprobat de Guvernul RM, mulțumind tuturor pentru realizarea acestui dezerat.

„Este semnificativ că această ceremonie de omagiere are loc pe Aleea savanților și medicilor iluștri, unde se regăsesc busturile acelor personalități notorii care s-au aflat la temelia învățământului superior medical și a sistemului național de sănătate, una dintre ele fiind regretatul Nicolae Testemițanu. Dragostea nemărginită față de compatrioții săi, față de limba, tradițiile și istoria acestui pământ au contribuit la formarea culturii medicale autohtone, iar Nicolae Testemițanu a devenit un veritabil simbol al demnității naționale”, a accentuat rectorul Ion Ababii.

Valentina Buliga, președintele Comisiei parlamentare *Politică externă și integrare europeană*, s-a declarat onorată să participe la omagierea omului, ministrului, cetățeanului de onoare al Republicii Moldova, Nicolae Testemițanu. Parlamentara a mulțumit comunității universitare pentru muncă și dedicație, pentru atașamentul față de valorile pe care le-a promovat marele patriot. „Eu vreau să vă îndemn ca acele

Nicolae Testemițanu la modernizarea sistemului de sănătate prin introducerea conceptului de asigurare a populației rurale cu asistență medicală specializată, inițierea strategiei de dezvoltare și de perfecționare a cadrelor medicale autohtone, formarea sistemului integrat funcțional de medicină specializată.

„Nicolae Testemițanu este legenda și demiurgul poporului român din Basarabia. El a fost inițiatorul reformelor în medicină, începând cu diversificarea specialităților și culminând cu introducerea sistemului de medicină de ambulator, care, ulterior, au constituit temelia dezvoltării specialității *Medicina de familie*. Tot el a fost cel care a stat la baza trezirii naționale a basarabenilor și a introdus limba română ca limbă de instruire la Universitate”, a accentuat academicianul Gheorghe Ghidirim. Vorbind cu mult patos și evlavie despre omul de stat Nicolae Testemițanu, profesorul s-a declarat mândru că a fost contemporanul lui, remarcând că, între anii 1959 și 1986, au realizat împreună nenumărate proiecte în domeniul sănătății.

Cuvinte de înaltă apreciere și grațitudine în memoria eminentului savant Nicolae Testemițanu au mai rostit academicianul Gheorghe Paladi, academicianul Viorel Prisacari, vicepreședintele Academiei de Științe a Moldovei, discipolii săi – Ion Păscinic, consilier principal la Cancelaria de Stat, și profesorul universitar Dumitru Tintiuc, șeful Catedrei de medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu”.

Pe parcursul ceremoniei cei prezenți s-au delectat și cu câteva piese de muzică clasică interpretate de elevii Liceului de Muzică „Ciprian Porumbescu” din capitală.

Nicolae Testemițanu – Omul faptelor mari

Comunitatea universitară și cea medicală a participat la o conferință dedicată academicianului Nicolae Testemițanu, desfășurată, în data de 21 iunie, în contextul celebrării a 90 de ani de la nașterea remarcabilului organizator al sistemului sănătății.

Manifestarea a fost inaugurată de profesorul universitar Ghenadie Curocichin, șef al Departamentului Știință, care a venit cu un mesaj din partea administrației Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, remarcând semnificația anului 2017, care a fost declarat *Anul Nicolae Testemițanu*. „Pentru comunitatea academică a Universității noastre este o deosebită onoare, dar și un bun prilej de a-i aduce un omagiu acestei figuri proeminente a medicinei autohtone, fiind cunoscut ca un distins savant, iscusit profesor, rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, ministru al ocrotirii sănătății, șef al Catedrei de medicină socială și organizare a ocrotirii sănătății, care-i poartă în prezent numele”, a subliniat profesorul Curocichin.

Academicianul Gheorghe Paladi, profesor universitar, Catedra de obstetrică și ginecologie nr. 2, a fost coleg de curs și prietenul lui Nicolae Testemițanu, ambii făcând parte din „promoția de aur” a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC). Academicianul și-a amintit de Nicolae Testemițanu ca fiind un student perseverent, care nu ieșea din bibliotecă nici în timpul liber, un prieten mărinimos, care își ajuta permanent colegii, rector și ministru al ocrotirii sănătății, care a dat dovadă de abilități organizatorice deosebite și s-a remarcat ca un adevărat reformator în domeniu.

O altă colegă a marelui Nicolae Testemițanu, Natalia Cherdivarenco, profesor consultant la Catedra de biologie și genetică umană, ne-a relatat că, încă din perioada studenției, Nicolae Testemițanu s-a remarcat ca un om vesel, comunicativ, respectat și apreciat atât de conducere, cât și de colegii săi. Primul absolvent al Alma Mater care a fost desemnat rector la

crat într-o echipă la Ministerul Sănătății și l-a descris ca un om al faptelor mari.

Profesorul Dumitru Tintiuc, șef al Catedrei de medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu”, și-a exprimat recunoștința pentru reformele realizate în sistemul național de sănătate și a declarat că se simte mândru că este discipolul Marelui Înaiaș.

32 de ani avea o dorință arzătoare de a face cât mai mult bine poporului și s-a manifestat prin calități manageriale excepționale: a deschis noi facultăți, a contribuit la perfecționarea cadrelor științifico-didactice, a construit blocuri noi de studii, laboratoare și cămine pentru angajați și studenți.

„Despre Omul cu literă mare, savantul, politicianul, patriotul, academicianul Nicolae Testemițanu s-a vorbit, se vorbește și se va vorbi mulți ani înainte, pentru că ceea ce a făcut el în sistemul nostru de sănătate nu a făcut nimeni”, a afirmat Dumitru Noroc, fost director al Spitalului Clinic Municipal nr. 4 din Chișinău. Conferențiarul s-a declarat onorat că l-a cunoscut pe Nicolae Testemițanu ca rector, au lu-

La eveniment au participat reprezentanți ai Universității noastre, cadre științifico-didactice, studenți, directori de instituții medicale, specialiști în domeniul managementului sanitar, medici din sistemul de sănătate și alți invitați.

Conferința a fost organizată de Catedra de medicină socială și management sanitar ce-i poartă numele cu suportul Departamentului Comunicare și Relații Publice (a lansat expoziția de fotografii „*Anul Nicolae Testemițanu*”) și al Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu” (a organizat expoziția de publicații „*Nicolae Testemițanu – viguros stejar al neamului*”).

Legendă a medicinei autohtone

Legendă și demiurg, somitate a comunității medicale, patriarh al medicinei, strateg și reformator al sistemului de sănătate, ambasador al satului la Chișinău – aceste și alte calitative i-au fost caracteristice lui Nicolae Testemițanu – personalitate notorie, manager iscusit, savant și pedagog prin vocație, mare patriot și simbol al neamului – în cadrul conferinței științifico-practice cu același nume, organizată de Catedra de medicină socială și management sanitar Nicolae Testemițanu a Universității noastre, în prima zi a Expoziției specializate MoldMedizin&MoldDent.

Viceministru al sănătății, muncii și protecției sociale Liliana Iașan a declarat că ilustru rector și ministru Nicolae Testemițanu a schimbat la față asistența medicală națională, începând cu diversificarea specialităților, asigurarea cu specialiști autohtoni și culminând cu

„Acest remarcabil savant, iscusit reformator și strateg al sistemului de sănătate și al învățământului medical superior s-a distins prin spirit de inițiativă și organizare, erudiție și inteligență, sinceritate și bunăvoință în relațiile cu oamenii. Ceea ce a realizat acest mare Om, Medic și Savant trebuie să fie carte de căpătâi pentru toți lucrătorii medicali, precum și din alte sfere ale vieții cotidiene”, a menționat Valentina Buliga, președintele Comisiei parlamentare *Protecție socială, sănătate și familie*.

Profesorul universitar Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ al USMF „Nicolae Testemițanu”, a subliniat că pentru comunitatea universitară declararea anului 2017 *Anul Nicolae Testemițanu* este o onoare și mândrie, dar și o mare responsabilitate. „Medicina și Nicolae Testemițanu au devenit noțiuni identice. Foarte multă lume îi este recunoscătoare din simplul motiv

tru profesori și cele de studii pentru studenți. Numele lui îl poartă cu demnitate instituția noastră, care pe veci îi va purta recunoștința și memoria”, a declarat prorectorul.

„Domniei Sale îi revine meritul de a crea o puternică școală privind organizarea sistemului de sănătate. Onorificul titlu de Laureat al Premiului de Stat este o apreciere justă a capacităților colosale de muncă, a abilităților profesionale și manageriale cu care a fost înzestrat și dedicarea până la sacrificiu cauzei medicinei, pentru care a militat toată viața”, a relatat unul dintre discipolii săi – profesorul Dumitru Tintiuc, șeful Catedrei de medicină socială și management sanitar ce-i poartă numele.

„În toate ipostazele – student, coleg, șef de catedră, funcții importante în instanțele superioare – s-a manifestat din plin. Gândea magistral și în perspectivă, era mereu preocupat de viitorul asistenței medicale, schița planuri și idei cu privire la viitorul acestui domeniu de mare importanță pentru populație. În condiții extrem de grele a făcut posibilul din ceea ce părea imposibil. Fiind un vizionar, a elaborat cel mai reușit concept al sistemului de sănătate, valabil și pentru timpul de astăzi”, a menționat academicianul Gheorghe Paladi.

Rapoarte captivante despre aportul savantului Nicolae Testemițanu la reformarea asistenței medicale au prezentat profesorii universitari Tudor Grejdean și Mihail Ciocanu, conferențiarul universitar Galina Obreja, Dumitru Noroc și Lidia Colibaș.

E de remarcat preambulul original al medicinistelor-moderatoare Doina Ignat și Mădălina Prepelită, care au dat culoare evenimentului consacrat celebrului medic și savant cu numele proverbial Nicolae Testemițanu.

introducerea sistemului de ambulatoriu ce, de fapt, a constituit temelia dezvoltării specialității *Medicina de familie*. El a fost cel care a dorit mult îmbunătățirea ocrotirii sănătății, consacându-se fără rezerve realizării acestui nobil dezerat.

că i-a determinat destinul. Domnia Sa a fost inițiatorul și susținătorul modernizării învățământului superior medical, formării cadrelor naționale, trecerii la predarea medicinei în limba maternă, a deschis noi facultăți, catedre, a îmbunătățit condițiile de muncă pen-

Prelegeri pentru studenții farmaciști ținute de profesori estonieni

În septembrie curent, trei profesori de la Universitatea din Tartu, Estonia, au ținut câteva prelegeri pentru studenții din anul V de la Facultatea de Farmacie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Profesorul Ain Raal, directorul Institutului de Farmacie, și profesorii Jyrki Heinämäki și Andres Meos le-au vorbit studenților noștri despre tehnologia de producere a formelor medicamentose, granulara umedă și încapsularea acestor granule, precum și despre insulină, tipurile ei, diferențele între acestea, formele de manifestare, modalitățile ei de acțiune, iar ultimul curs a fost dedicat nanotehnologiilor farmaceutice.

Roman Lupu, student în anul V, Facultatea de Farmacie, a declarat că un interes aparte i-a trezit subiectul despre nanotehnologia în farmacie, în special ceea ce ține de fibrele nano impregnate cu substanță activă folosită pentru diverse afecțiuni. Inga Lisnic și Iulia Veronev, studențe în anul V, au mărturisit că moderatorii au operat cu date mai concrete în cercetările lor, în special la tema nanotehnologia în farmacie, care încă este un subiect tabu pentru Republica Moldova.

Lecții pentru rezidenți ținute de chirurghi plasticieni din SUA

În perioada 26-30 iunie curent, doi chirurghi plasticieni din Statele Unite ale Americii au ținut un curs de lecții în domeniul chirurgiei plastice și microchirurgiei reconstructive pentru rezidenți și tineri specialiști.

Andrei Odobescu, asistent universitar la Universitatea din Iowa, Secția de chirurgie plastică și reconstructivă și Laurence Paek de la Universitatea din Montreal, Canada, le-au vorbit rezidenților USMF „Nicolae Testemițanu” despre defectele tegumentare și osoase ale membrilor, reconstrucția sânelui oncologic, lambourile abdominale, traumatismele mâinii, replantările și alte teme de specialitate.

Profesorul Grigore Verega, șeful Clinicii de chirurgie plastică, reconstructivă și microchirurgie a relatat despre provocările cu care se confruntă în prezent chirurgia plastică în Republica Moldova, în special lipsa specialiștilor, utilajul învechit și necesitatea dezvoltării continue a acestei specialități, care în alte țări este foarte avansată. Specialitatea respectivă a fost introdusă în programul de studii acum 6 ani. Actualmente, profesorul Grigore Verega este singurul care predă acest curs opțional la nivel universitar și postuniversitar prin rezidențiat și educație medicală continuă. Totodată, profesorul pregătește o grupă de rezidenți, aceasta fiind prima promoție de chirurghi plasticieni a Universității noastre, și are câțiva specialiști care au susținut teza de doctor în științe medicale în acest domeniu.

Rezidenții specializați în chirurgia plastică au participat și la o operație

La cursurile prezentate de partenerii estonieni au asistat Nicolae Ciobanu, decanul Facultății de Farmacie, Livia Uncu, prodecanul la aceeași facultate, șefi de catedră, profesori universitari, cadre științifico-didactice, reprezentanți ai Asociației Studenților Farmaciști din Moldova, studenți și rezidenți.

Delegația estoniană a avut o întâlnire și cu administrația Universității noastre, în cadrul căreia rectorul Ion Ababii a salutat disponibilitatea Universității din Tartu de a-și împărtăși experiența cu specialiștii noștri. „Ne-a impresionat foarte mult sistemul Dumneavoastră de asistență medicală, în special tehnologiile informaționale aplicate atât în domeniul sănătății, cât și în alte domenii, și am vrea să preluăm multe din ceea ce faceți”, a declarat academicianul Ion Ababii.

Profesorii din Tartu au mulțumit pentru primirea caldă și au remarcat că, la rândul lor, au descoperit lucruri interesante pe care le pot prelua de la specialiștii noștri.

Menționăm că vizita experților estonieni a avut loc în perioada 16-22 septembrie, în contextul unui proiect de mobilitate în domeniul farmaceutic din cadrul programului Erasmus+.

În colaborare cu echipa de specialiști de la Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan”. Intervenția chirurgicală a durat șase ore și s-a realizat în mai multe etape. La prima etapă, echipa stomatologilor a extras o tumoră de pe mandibula unui pacient, iar, ulterior, chirurghi plasticieni au extirpat o parte din fibulă și au transpus-o pe porțiunea lezată a maxilarului.

Pe parcursul vizitei, în cadrul unei întrevederi cu reprezentanții administrației USMF „Nicolae Testemițanu”, rectorul Ion Ababii le-a mulțumit oaspeților pentru inițiativa de a le preda rezidenților noștri chirurgia plastică și și-a exprimat speranța că aceste instruirii și schimburi de experiență se vor răsfrânge benefic asupra calității serviciilor medicale acordate pacienților. Totodată, academicianul Ababii a venit cu propuneri de colaborare cu instituțiile de unde provin cei doi, mai ales în domeniul cercetării prin realizarea tezelor în cotutelă.

Andrei Odobescu a avut doar cuvinte de laudă în adresa rezidenților noștri, pe care îi consideră extrem de buni, perseverenți și cu dorință arzătoare de a se dezvolta profesional atât acasă, cât și peste hotarele țării.

Rezidenții USMF „Nicolae Testemițanu” participă activ la schimburi de experiență și mobilități academice la nivel internațional, în special, la cele care se desfășoară în România, pentru că acestea sunt mai accesibile și le oferă oportunități pentru stabilirea relațiilor cu specialiști de peste hotare. Anul acesta, trei dintre ei vor efectua stagii de două săptămâni în SUA, Argentina și Brazilia.

Training în stil german

Metode moderne de instruire medicală și dezvoltarea curriculumului au fost subiectele principale ale unui training desfășurat, în zilele de 20 și 21 septembrie curent, la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Instruirile au fost ținute de o echipă de specialiști din Germania, reprezentată de profesorul Christoph Baerwald de la Clinica Universitară Leipzig, profesorii Michael Fuchs și dr. Patrick Stumpp de la Clinica și Policlinica de Radiologie Diagnostică și Intervențională, și profesorul Joahimm Tiery de la Institutul de Medicină de Laborator de la Universitatea din Leipzig. La cursuri au participat cca 20 de reprezentanți ai Universității noastre, angajați în diverse subdiviziuni științifico-didactice.

Tatiana Dumitraș, conferențiar universitar la Disciplina de sinteze clinice, Departamentul Medicină Internă, a declarat că aceste instruirii au avut un impact pozitiv asupra activității sale didactice, în special metoda *Microteaching*, care i-a folosit în gestionarea eficientă a timpului în acest proces.

„În practică am utilizat metoda de predare AVIVA, care constă în repartizarea optimă atât a prelegerii, cât și a lecției practice în mai multe etape pentru a interesa studentul să proceseze cât mai eficient informația”, a specificat Igor Porsincov, asistent universitar la Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică, pedodontie și ortodontie, Facultatea de Stomatologie, inspirat fiind de entuziasmul specialiștilor germani de a

împărtăși din experiența lor privind metodele inovative în instruire.

Și Snejana Vetrilă, conferențiar universitar la Disciplina de cardiologie, Departamentul de Medicină Internă, care a participat pentru prima dată la acest seminar, a rămas impresionată de performanța pedagogică demonstrată de formatori. Participanta a fost interesată de instruirea la patul bolnavului,

4 pași cu exerciții aplicative, teoria feedbackului, metoda *Microteaching* ș.a.

În timpul vizitei profesorii germani, însoțiți de Vasile Dumbravă și Mariana Dumbravă de la Moldova-Institut Leipzig, au participat la o întrevedere cu reprezentanții administrației Universității noastre – rectorul Ion Ababii, Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru ac-

care în Europa se întâlnește sub denumirea *Bedsite-teaching* – un joc de roluri în care, rând pe rând, și profesorul, și studentul îndeplinesc rolurile de demonstrator, observator și examinator.

Un alt subiect de interes pentru cadrele noastre au fost tehnicile de evaluare ale studenților, și anume testele cu mai multe variante de răspuns, precum și alcătuirea unui algoritm de evaluare care să redea corect bagajul de cunoștințe al acestora.

Printre tematicile abordate de experți s-au mai numărat: analiza SWOT, scopurile didactice, tehnici de retorică, metoda de instruire în

tivitate științifică, Olga Tagadiuc, directorul Școlii doctorale și responsabili din cadrul Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană.

În cadrul întrevederii au fost discutate perspectivele de extindere a proiectului bilateral „Metoda de predare bazată pe descrierea cazurilor” pe segmentul de cercetare științifică. În acest context, partea germană s-a arătat deschisă pentru a primi studenți de la USMF „Nicolae Testemițanu”, pe un termen până la două luni, cu scopul de a efectua investigații tematice în laboratoarele germane și a-și dezvolta abilitățile de cercetare.

Workshop internațional în patologia orală

La Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat un workshop internațional în patologia orală, organizat de Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja” în colaborare cu Catedra de morfopatologie. Manifestarea a avut loc în contextul dezvoltării proiectului Colaborare pentru Educație și Cercetare în Patologia Orală, finanțat de Centrul Norvegian pentru Cooperarea Internațională în Educație (SIU) în cadrul programului EURASIA. Evenimentul a avut loc în perioada 4-6 septembrie 2017 și a întrunit cadre științifico-didactice, studenți și rezidenți.

În cadrul atelierelor de lucru au fost puse în discuție curriculumurile în patologia orală din Norvegia, Belarus, Armenia și Republica Moldova și au fost abordate subiecte precum: rolul specialistului în patologia orală, diagnosticul maladiilor autoimune cu manifestări orale, sindromul Sjogren, leziunile veziculo-buloase, cancerul oral, leziunile premaligne ș.a.

Responsabilii de proiect au participat și la o întrunire cu rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii, unde au discutat oportunitățile de colaborare moldo-norvegiană. Potrivit rectorului, proiectele norvegiene desfășurate până acum în Republica Moldova au avut un impact benefic pentru economia țării și învățământul superior. „Îmi exprim speranța că și acest proiect va avea rezulta-

te frumoase, datorită faptului că specialiștii noștri fac totul cu mare responsabilitate, iar comunitatea universitară va sprijini această inițiativă”, a menționat academicianul Ababii. Totodată, rectorul le-a vorbit oaspeților despre Spitalul Universitar, un alt proiect de amploare pe care Universitatea noastră intenționează să-l dezvolte și cu suportul Norvegiei.

Profesorul Anne Christine Johannessen de la Universitatea din Bergen, Norvegia, expert în patologia orală, a rămas foarte impresionată de dotarea laboratoarelor

Despre importanța studierii patologiei orale, o disciplină de graniță între patologie, chirurgie și pedodontie, care de multe ori creează confuzie pentru student, a vorbit coordonatoarea proiectului pentru Norvegia, profesorul Daniela Elena Costea, specialist în patologiile tumorale. Experta a subliniat necesitatea introducerii unui curriculum în patologia orală, datorită căruia studentul va fi mai sigur de informația pe care o deține, stabilind mai ușor problema când va depista o leziune de mucoasă bucală sau altă maladie. În aceeași ordine de idei, oaspetele din Norvegia a afirmat că toate reușitele proiectului se datorează profesorului Diana Uncuța, șefa Catedrei de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja”, și conferențiarului Eugen Melnic, șeful Catedrei de morfopatologie, care, în opinia dumeaiei, sunt „motorul” acestui proiect.

Coordonatorul internațional al proiectului, profesorul universitar Diana Uncuța, a menționat că acest proiect reprezintă o oportunitate de colaborare între catedrele de stomatologie și cele de morfopatologie, crearea unui curriculum armonios în universitățile partenere și dezvoltarea unor mobilități pentru studenții-doc-toranzi, cu posibilitatea de specializare pe un termen de cel puțin trei luni în Norvegia.

Proiectul *Colaborare pentru Educație și Cercetare în Patologia Orală* a fost inițiat anul trecut de către Norvegia, prin intermediul programului EURASIA și cu susținerea Centrului Norvegian pentru Cooperarea Internațională în Educație. Acesta reprezintă un parteneriat între Norvegia, Republica Moldova, Belarus și Armenia și are drept scop colaborarea pentru elaborarea și dezvoltarea unui curriculum în patologia orală.

Proiectul va dura trei ani, iar pe lângă componenta de educație și cercetare, acesta mai include și una de administrare, legată de tehnologiile informaționale, care prevede implementarea unui curs on-line de patologie orală.

Fortificarea capacităților de instruire în asistența paliativă

Creșterea nivelului de trai, dezvoltarea domeniului de sănătate publică, implementarea tehnologiilor avansate în medicină au permis descoperirea unui fenomen mai puțin pozitiv în societatea noastră – îmbătrânirea populației.

Conform datelor ultimului recensământ realizat la noi în țară (a. 2014), fiecare a treia persoană are vârsta peste 60 de ani. Totodată, în prezent, omenirea se confruntă și cu așa-numite boli ale civilizației: cancerul, tuberculoza, HIV SIDA, accidente vasculare cerebrale, boli psihice și a. Toate acestea conduc la creșterea numărului de pacienți care au nevoie de asistență medicală de lungă durată, cum ar fi îngrijirile paliative sau cele la domiciliu. Potrivit unui studiu realizat de experți

tatea Medicina de familie.

Despre prioritățile îngrijirii paliative în țara noastră și necesitatea creării unui spiciu modern, cu un număr suficient de paturi, cu ambulatoriu, serviciu social, consultanță psihologică și spirituală, un centru de studii care va deveni, probabil, catedră universitară, s-a pronunțat Andrei Bradu, asistent universitar la Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală a USMF „Nicolae Testemițanu”, membru al Fundației „Angelus Moldova”. În prezent, Fundația deține o inițiativă de proiect, elaborată de către partenerii săi din Italia, Studio 74, care nu este materializată din lipsa de surse financiare în valoare de 4,5 milioane de euro. Acest centru trebuie creat în conformitate cu standardele internaționale, unde condițiile

internaționali, actualmente, în Republica Moldova au nevoie de îngrijiri paliative între 25 și 30 de mii de pacienți.

Îngrijirile paliative au devenit o preocupare permanentă atât pentru Organizația Mondială a Sănătății, cât și pentru alte instituții europene, care au elaborat diverse strategii de îmbătrânire sănătoasă a populației, unde accentul se pune pe serviciile de asistență paliativă. Astfel, îngrijirea paliativă reprezintă o abordare care îmbunătățește calitatea vieții pacientului, atunci când acesta se confruntă cu o boală necruțătoare. Îngrijirea paliativă constă în prevenirea și înlăturarea suferinței, identificarea precoce, evaluarea corectă, tratamentul durerii și al altor probleme psihice, fizice, psihologice, de ordin social și spiritual. Cu doi ani în urmă, anume aceste principii au stat la baza elaborării unui proiect consacrat îngrijirilor paliative în țara noastră – **Fortificarea capacităților de instruire în asistența paliativă**, realizat cu suportul Fundației Soros-Moldova.

În data de 28 iunie, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat Conferința de finalizare a acestui proiect, la care au participat specialiști notorii în asistența paliativă din România și din Republica Moldova.

Potrivit profesorului Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ al USMF „Nicolae Testemițanu”, la realizarea acestui proiect s-a ținut cont de două principii fundamentale: instruirea în asistența paliativă să fie etapizată, consecventă și realizată la toate etapele (universitară, postuniversitară prin rezidențiat și prin educație medicală continuă); asistența paliativă să fie asigurată prin îngrijiri multidisciplinare, chiar și intersectoriale.

Reprezentantul Ministerului Sănătății Tatiana Zatic a remarcat aportul organizațiilor neguvernamentale în dezvoltarea acestor servicii și la crearea cadrului legislativ ce reglementează acoperirea costurilor acestora din fondurile CNAM, incluzându-le în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală și ca obiect de studiu la speciali-

ști pentru pacient să fie cât mai aproape de cele de acasă. Specialistul a precizat însemnătatea integrării și dezvoltării serviciilor de *hospice* și de îngrijiri la domiciliu în raioane, necesitatea revizuirii listei medicamentelor esențiale pentru prestarea serviciilor de calitate, cu includerea altor medicamente compensate pentru asigurarea unui management eficient al durerii și al simptomelor în medicina paliativă.

Conform politicii actuale a sistemului național de sănătate, pacienții aflați în paliativă sunt în grija și responsabilitatea medicilor de familie. Din aceste considerente, o mare parte din activitățile proiectului au fost destinate dezvoltării capacităților în instruirea medicilor de familie. Ca rezultat, au fost elaborate un program de instruire pentru rezidenții USMF „Nicolae Testemițanu” la modulul Medicina paliativă și unul similar pentru formarea continuă a medicilor de familie, aprobate de Ministerul Sănătății. De asemenea, în curriculumul universitar a fost introdus un modul de instruire în Medicina paliativă, care a devenit obligatoriu pentru studenții din anul V de la facultățile de Medicină nr. 1 și Medicină nr. 2. Ca urmare, în anul universitar 2016-2017, în premieră, toți studenții din anul V au trecut modulul de 40 de ore dedicat asistenței paliative, unde, pe lângă subiectele clinice, managementul durerii și al simptomelor pacientului în paliativă, s-a pus accent pe problemele ce țin de comunicarea diagnosticului grav, aspectele spirituale, psihologice și religioase ale interacțiunii cu acești pacienți și cu familiile lor.

Un rezultat semnificativ al proiectului constituie editarea a două manuale de medicină paliativă pentru studenți și pentru medicii de familie. 500 de manuale pentru studenți au fost oferite Bibliotecii Științifice Medicale a USMF „Nicolae Testemițanu”, iar 700 de ghiduri – specialiștilor din sistemul de sănătate din țară.

Proiectul **Fortificarea capacităților de instruire în asistența paliativă** a fost implementat la USMF „Nicolae Testemițanu” în perioada ianuarie 2016 - iunie 2017.

Instruiri privind cerințele noului standard de calitate

În luna septembrie curent, în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat un curs de instruire privind cerințele standardului SR EN ISO 9001:2015. Cursul a fost organizat pentru personalul universitar și ținut de formatorul Virginica Peagu, reprezentanta organismului de certificare Certind S.A. din București, România.

La ședința de deschidere, expertul din România a subliniat că „adoptarea unui sistem de management al calității este o decizie strategică a unei instituții, care va obține o îmbunătățire a performanțelor sale, furnizând o bază solidă pentru inițiative de dezvoltare durabilă, iar noul standard ISO 9001:2015 vine cu câteva îmbunătățiri în acest sens”.

Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, a declarat că Universitatea a fost întotdeauna preocupată atât de calitatea procesului educațional, a celui științific și clinic, cât și de cea a managementului universitar. „USMF Nicolae Testemițanu” a fost certificată în anul 2009, conform cerințelor sistemului de management al calității ISO 9001:2008, iar actualmente, sunt instruite suplimentar persoane noi, care încă nu sunt auditori interni, însă se tinde spre extinderea acestei echipe”, a subliniat profesorul Olga Cernetchi.

„Pentru mine este foarte important ca tot ceea ce prevede calitatea în aspectul financiar să fie implementat. Astfel vom îmbunătăți la

cel mai înalt nivel domeniul dat”, a menționat Victoria Craveț, prorector pentru activitate economică a Universității noastre.

Pe parcursul acestor două zile, la cursul de instruire au participat membrii echipei de auditori interni ai Universității, persoanele responsabile pentru sistemul de management al calității din cadrul subdiviziunilor administrative, didactice și științifice, în cadrul cărora au aflat despre modificările la nivel de structură a noului standard – ISO 9001:2015, și anume: principiile managementului calității, abordarea pe bază de proces, unde cea mai importantă schimbare este introducerea „gândirii pe bază de risc”, relația cu alte standarde de calitate, domeniu de aplicare, referințe normative, obiective referitoare la calitate și planificarea realizării lor ș.a.

Una dintre modificările-cheie ale ediției 2015 a standardului este stabilirea unei abordări sistematice

a riscului, mai degrabă decât tratarea „prevenirii”, fiind o componentă separată a unui sistem de management al calității. Există riscuri în toate sistemele, procesele și funcțiile, iar gândirea bazată pe riscuri asigură ca aceste riscuri și oportunități să fie identificate, analizate și controlate pe parcursul proiectării și utilizării sistemului de management al calității.

La finalul cursului, participanții au fost evaluați printr-un test și au primit certificate.

Menționăm că USMF „Nicolae Testemițanu” a obținut, în premieră, Certificatul de calitate în anul 2009, în conformitate cu standardul internațional ISO 9001:2008. În anul 2016 instituția a început să aplice prevederile ediției 2015 a standardului și, ca rezultat, a primit un nou certificat de calitate, care este o dovadă a conformității sistemului de management al calității la noile cerințe și a viabilității acestuia.

Kinetoterapia în tratamentul lupsului

Un grup de pacienți cu lups au participat, în data de 7 septembrie curent, la un atelier de lucru desfășurat la Centrul Universitar de Reabilitare Medicală al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Aici bolnavilor li s-au dat sfaturi cu privire la reabilitarea medicală și efectele kinetoterapiei asupra lupsului.

Atelierul a fost organizat de cadrele științifico-didactice de la Disciplina de medicină internă-semiologie și cea de Cardiologie din cadrul Departamentului Medicină Internă al USMF „Nicolae Testemițanu”, în contextul Școlii pacientului cu lups, inaugurată la 10 mai curent, la inițiativa profesorului Minodora Mazur. În cadrul acestei școli, pacienții sunt învățați să conviețuiască cu această boală, să se integreze în societate și

de fizioterapie, kinetoterapie, terapie manuală, terapie ocupațională, acupunctură ș.a. Specialistul a abordat importanța mișcării în tratarea lupsului și a accentuat că, pe lângă tratamentul medicamentos prescris de medic, o altă metodă eficientă este kinetoterapia, care presupune un set de exerciții pe care fiecare bolnav trebuie să-l facă zilnic pentru profilaxia maladiei.

O altă metodă eficientă de recuperare este hidrokinetoterapia, avantajul acesteia fiind că nu provoacă niciun fel de durere. Aceasta ajută la refacerea capacității generale de mișcare, la formarea atitudinilor corecte ale corpului, la corectarea deficiențelor secundare de tip compensator, la scurtarea mușchilor alungiți și la alungirea celor scurtați, la normalizarea funcției segmentului afectat, la stimularea psihică prin gimnastică

să comunice între ei, pentru o mai bună înțelegere a manifestării bolii.

Invitatul special la eveniment, Anatol Vizdoagă, directorul Centrului Universitar de Reabilitare Medicală, asistent universitar la Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, s-a referit la serviciile oferite de unicul centru de stat ce activează în regim de ambulator și oferă servicii

respiratorie și exerciții corective acvatice simple, care favorizează, în general, desfășurarea procesului de reabilitare. Centrul dispune de hidroterapie pentru membrele superioare, dar, pe viitor, cu sprijinul autorităților de resort, se preconizează dezvoltarea acestui serviciu.

Aplicând ideile de mai sus, Anatol Vizdoagă împreună cu rezidenții de la Catedra de reabilitare

medicală, medicină fizică și terapie manuală au planificat pentru participante un program de kinetoterapie. Pacientele cu lups, ghidate de rezidenta Doina Ocară, instructor în kinetoterapie, au făcut câteva exerciții pentru grupe de mușchi, pentru circulație, pentru rezistență și pentru a combate oboseala – principalul simptom al maladiei. Tânăra specialistă le-a arătat cum să respire corect și să țină poziția corpului. Pentru un om obișnuit programul de exerciții este unul ușor, în schimb, pentru pacientele cu lups a fost un test de rezistență în lupta cu fatigabilitatea.

Cea care le poartă de grijă permanent bolnavelor cu lups este Minodora Mazur, profesor universitar, Disciplina de medicină internă-semiologie. De multe ori, profesorul intervine pe lângă ceilalți specialiști pentru a examina diferite cazuri cu lups, pentru a efectua vreo intervenție chirurgicală sau altă procedură medicală. „Din considerentul că pacienții cu lups suportă dureri articulare, dureri musculare, este important ca mișcările să fie făcute ritmic, asociate cu o respirație corectă, pentru a întreține funcționalitatea articulațiilor și puterea musculară. Exercițiile trebuie făcute nu mai mult de 15 minute și trebuie individualizate pentru fiecare pacient în parte”, a recomandat Minodora Mazur.

Actualmente, în țara noastră se înregistrează cca 500 de cazuri de lups eritematos sistemic. Potrivit Luciei Mazur-Nicorici, în prezent, circa 90 de pacienți domiciliați în Chișinău vor beneficia de un program de kinetoterapie. Conform unui proiect de protocol clinic național în lups, care este la ultima etapă până la aprobare, kinetoterapia este inclusă ca tratament obligatoriu pentru pacienții cu LES, iar medicii de familie sunt obligați să le dea îndreptare pentru consultație și tratament în clinicile de reabilitare.

Premierea celor mai buni cercetători

Al doilea an consecutiv, Doina Fosa, studentă-doctorandă în anul II, Catedra de chirurgie nr.4, câștigă titlul de Cel mai tânăr raționalizator al anului. Titlul i-a fost conferit de Ziua Inventatorului și Raționalizatorului, marcată în Republica Moldova anual, în ultima sâmbătă a lunii iunie.

Cel mai activ inovator al anului a fost desemnat profesorul Viorel Nacu, Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie, șef al Laboratorului de inginerie tisulară și culturi celulare, iar Cei mai buni raționalizatori ai anului au fost desemnați: Nicolae Bodrug, profesor universitar, șef al Disciplinei de boli infecțioase, Departamentul Medicină Internă, Doina Barbă, conferențiar uniersitar la aceeași disciplină și Angela Ciuntu, conferențiar universitar, Departamentul Pediatrie. USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost menționată drept instituția cu cele mai bune rezultate în dezvoltarea invențiilor – din cele 21 de cereri depuse pentru brevete au fost eliberate 17 brevete și valorificate 52 de propuneri pentru raționalizare. Potrivit Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectua-

lumea modernă”, a remarcat prorectorul.

Doina Fosa, cel mai tânăr raționalizator al anului, a declarat că este mândră de premiul obținut doi ani la rând și acest fapt o motivează să lucreze și mai departe la dezvoltarea medicinei. Tânăra cercetătoare a spus că titlul dat este un rezultat al muncii depuse câțiva ani la rând, dar și o încununare a eforturilor profesorilor care au pregătit-o pe parcursul anilor de studenție, cât și a colegilor alături de care lucrează în prezent: membrii Catedrei de chirurgie nr. 4, condusă de Sergiu Ungureanu, și echipa de chirurgi de la Spitalul Clinic Republican.

În continuare, vă invităm să-i cunoașteți pe cei ce contribuie la sporirea imaginii USMF „Nicolae Testemițanu” în țară și peste hotare:

Doina Fosa, studentă-doctorandă, anul II, Catedra de chirurgie nr. 4, a prezentat și a utilizat 6 propuneri de raționalizare, 4 brevete de invenție, a elaborat 11 publicații științifice în perioada creației tehnice. Tânăra cercetătoare a participat la 4 expoziții specializate internaționale de unde s-a întors cu 3 medalii de aur și 6 diplome de excelență pentru invenții în medicină.

lă (AGEPI), printre cei mai buni inventatori din țară, clasați în top 10, se regăsește academicianul Valeriu Rudic, șef al Catedrei de microbiologie, virusologie și imunologie.

Conform datelor AGEPI, în prezent, în Republica Moldova sunt înregistrați 4698 de inventatori naționali, dintre care 1364 sunt femei. De la începutul anului 2017 până în momentul de față au solicitat brevetarea invențiilor 55 de inventatori noi, dintre care 22 constituie femei.

Prof. Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică al USMF „Nicolae Testemițanu”, a declarat că Universitatea noastră se află în topul instituțiilor cu cele mai multe premii la diverse categorii. „Ne bucură faptul că printre cei prezenți se regăsesc atât cercetători tineri, cât și din cei cu experiență, aceasta fiind un îndemn și o inspirație și pentru ceilalți să dea dovadă de creativitate în activitatea lor și să fie în pas cu

Viorel Nacu, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie, șef al Laboratorului de inginerie tisulară și culturi celulare, are 158 de lucrări științifice și metodicodidactice, inclusiv 3 monografii, un manual, 2 compendii, 5 indicații metodice. A publicat 7 articole în reviste cu factor de impact. Deține 29 de brevete de invenție și 3 propuneri de raționalizare, este Laureat al Premiului Național, ediția 2013, pentru studiul „Transplanturi de țesuturi și celule”.

Nicolae Bodrug, dr. hab. șt. med., prof. univ., șef al Disciplinei de boli infecțioase, Departamentul Medicină Internă, a prezentat și a utilizat 163 de propuneri de raționalizare, a elaborat 7 brevete de invenție și a publicat 266 de lucrări științifice. A fost premiat cu medalii de aur, argint și bronz la diverse expoziții naționale și internaționale.

Activitatea de cercetare a USMF „Nicolae Testemițanu” apreciată cu aur

USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost apreciată cu 22 de medalii de aur, 4 trofee și 10 diplome de excelență la Expoziția Internațională de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic „Inventica 2017”, ediția a XXI-a. Instituția noastră s-a prezentat cu cele mai noi metode de diagnostic, tratament și dispozitive ale cercetărilor universitare, implementate în practica medicală.

Salonul expozițional s-a desfășurat la Iași, România, în perioada 28-30 iunie, și a inclus o conferință științifică. La eveniment s-au reunit universități, institute

de cercetare, companii, inventatori și persoane interesate de sfera științifică din România și din străinătate. Expoziția a fost organizată de Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” și Institutul Național de Inventică din Iași.

Distincțiile obținute au fost înmânate în data de 4 iulie, de către Viorel Prisacari, vicepreședintele Academiei de Științe a Moldovei, cu prilejul Zilei Profesionale a Inventatorilor și Raționalizatorilor.

La eveniment au participat reprezentanți ai Agenției de Stat de Proprietate Intelectuală și ai Uniunii Inventatorilor și Raționalizatorilor „Inovatorul”

din Republica Moldova, ai Bibliotecii Științifice Medicale, ai Departamentului Știință și cercetători științifici din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”.

Tudor Jovmir, specialist coordonator, AGEPI, a vorbit despre posibilitatea de brevetare în Republica Moldova și peste hotare, punând accentul pe protecția obiectelor de proprietate intelectuală în străinătate cu scopul de promovare a invențiilor și atragerea de investiții pentru continuarea cercetării. De asemenea, s-a discutat despre invențiile de serviciu și ce reprezintă obiectul brevetabil al invenției, gestionarea procedurii de examinare prin dialogul dintre examinator și solicitant ș.a.

Vicepreședintele UIR „Inovatorul” Vladimir Melnic a prezentat principalele realizări ale inventatorilor și raționalizatorilor, conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, în perioada anilor 2015-2016, și a abordat problema calculării efectului economic al invențiilor și raționalizărilor.

Premiile au fost oferite în cadrul unei mesei rotunde organizată de Departamentul Știință în comun cu Biblioteca Științifică Medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Trombofiiliile în obstetrică și ginecologie

Catedra de obstetrică și ginecologie nr. 1 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în colaborare cu Asociația Medicilor Obstetricieni-Ginecologi din RM (AMOG) au desfășurat, în data de 8 septembrie 2017, o conferință științifică cu genericul Trombofiiliile în obstetrică și ginecologie.

În deschiderea evenimentului, profesorul Valentin Friptu, șeful Catedrei de obstetrică și ginecologie nr. 1 a USMF „Nicolae Testemițanu”, a prezentat invitatul de onoare al conferinței – renumitul profesor Alexandr Macațaria de la Institutul de Medicină nr. 1 „I. M. Secenov”, membru corespondent al Academiei de Științe a Rusiei, dr. hab. șt. med., care a vorbit audienței despre trombofiiliile drept cauză a apariției complicațiilor ginecologice și despre tulburările hemostazei și mortalitatea maternă. Profesorul a fost însoțit de una dintre discipolele sale Victoria Bitsdze, profesor universitar, dr. hab. șt. med., medic obstetrician-ginecolog, care a prezentat auditoriului o cercetare privind profilaxia patogenetică a complicațiilor ginecologice cu diferite forme ale trombofiiliilor.

Profesorul Friptu s-a bucurat

de prezența masivă în Sala Senatului, apreciind eforturile cadrelor științifico-didactice, ale specialiștilor în obstetrică și ginecologie, ale studenților și ale rezidenților de a participa la acest forum de o mare rezonanță pentru serviciul de obstetrică și ginecologie din țara noastră.

Nadejda Diaconu, președintele Societății de Tromboză și Hemostază

cialistei, în prezent, este foarte slab dezvoltat domeniul de prevenire a trombozei, deoarece există puțină informație, iar aceasta reprezintă un motiv serios de a mobiliza factorii responsabili în soluționarea problemelor date.

Ziua Mondială a Trombozei a fost lansată în anul 2014 de către Societatea Internațională de Trom-

din Republica Moldova, a declarat că tromboza este o problemă destul de mare în țara noastră, care se regăsește în mai toate domeniile medicinei, precum cardiologia, chirurgia, obstetrica ș.a. Potrivit spe-

boză și Hemostază, ca răspuns la solicitările membrilor care au observat o creștere înaltă a cazurilor de tromboză, și este marcată anual la 13 octombrie.

Conferința stomatologilor consacrată ilustrului savant Nicolae Testemițanu

În data de 29 septembrie, Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan” a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a desfășurat o conferință științifică-practică națională cu participare internațională, consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului savant Nicolae Testemițanu.

Conferențiarul universitar Nicolae Chele, șeful Catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan”, a menționat că este o onoare pentru întreaga comunitate academică și cea medicală declararea Anului Nicolae Testemițanu.

Profesorul universitar Dumitru Șcerbatiuc, dr. hab. șt. med., a amîn-

tit câteva momente frumoase din viața și activitatea savantului Nicolae Testemițanu, mărturisind că a avut marea onoare de a-l cunoaște și de a conlucra cu Domnia Sa. Profesorul l-a prezentat

pe dascălul său, marele Nicolae Testemițanu, ca fiind mereu plin de viață, iscusit în toate, dându-se întru promovarea și dezvoltarea sistemului medical din țara noastră.

În altă ordine de idei, Dumitru

Șcerbatiuc a prezentat și câteva informații despre intensitatea răspândirii cariei dentare la populația Republicii Moldova și a subliniat că acest fenomen este într-o creștere progresivă. Totodată, specialistul a mai vorbit despre profilaxia complicațiilor proceselor inflamatorii maxilo-faciale, cum ar fi: mediastinita, sepsisul, sirustrombosus ș.a., menționând că bolnavii cu aceste maladii trebuie să fie tratați în clinicile spitalicești de chirurgie OMF.

Despre noile metode de cercetare în implantologia orală, s-a pronunțat profesorul universitar Valentin Topalo, dr. hab. șt. med., care a menționat că au fost elaborate metode minim invazive de instalare a implantelor dentare endosoase, și anume prin conservarea suportului

vascular, excluderea proceselor chirurgicale agresive, extras dentar cu traumă minimală, micșorarea numărului de intervenții, reabilitare și post-tratament.

Invitat de onoare al evenimentului a fost profesorul universitar Rolf Ewers, șeful Clinicii Universitare Cranio-maxilo-faciale, Chirurgie din Viena, Austria, care a împărtășit din experiența sa de peste 52 de ani de activitate în domeniu. Profesorul a vorbit despre chirurgia ortognatică și utilizarea implantelor scurte în restabilirea pacienților edentați, a prezentat câteva complicații a unor pacienți și, respectiv, rezultatele chirurgicale obținute în final, care s-au dovedit a fi un exemplu bun pentru profesorii Universității noastre.

USMF „Nicolae Testemițanu” – o prezență notabilă la „MoldMedizin&MoldDent”

În perioada 13-16 septembrie, reprezentanții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au participat la cea de-a XXIII-a ediție a expoziției internaționale specializate de echipamente medicale, preparate farmaceutice și stomatologice „MoldMedizin&MoldDent”.

Anul acesta, Universitatea s-a prezentat la eveniment cu două standuri - unul informativ și altul interactiv. Pe primul stand, Biblioteca Științifică Medicală a expus publicațiile cadrelor științifico-didactice editate pe parcursul anilor 2016 și 2017, iar Departamentul Știință a expus rezultatele științifice și trofeele obținute de cercetătorii noștri la saloanele internaționale de invenție și cercetare. Cel de-al doilea stand a fost reprezentat, în premieră, de Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală al USMF „Nicolae Testemițanu”. Aici, specialiștii și studenții noștri au venit cu prezentări interactive sub formă de mostre, simulatoare, tehnici de diagnosticare și filmulețe consacrate tematicii expoziției „Modul sănătos de viață la Moldepo”. La acest stand vizitatorii au avut posibilitatea să fie consultați de către specialiștii Catedrei de otorinolaringologie și să-și verifice sistemul nazal și olfactiv.

Membrii Catedrei de propeudeică stomatologică „Pavel Godoroja” împreună cu câțiva studenți și rezidenți au demonstrat, pe un simulator performant, măsurile de prevenție a cariilor dentare și proceselor inflamatorii gingivale.

Și în acest an, în cadrul expoziției au fost organizate conferințe științifice, seminare, workshopuri tematice, la care au participat specialiști din toată țara. În acest context, cadrele științifico-didactice, studenții și rezidenții de la Facultatea de Stomatologie împreună cu medicii stomatologi din raioane și-au dat întâlnire pentru a discuta actualitățile în domeniu și a face un schimb de experiență și bune practici. Printre tematicile abordate au figurat profilaxia cariei dentare, prelucrarea canalelor radiculare, implantologia orală, osteointegrarea implantelor dentare, ocluzologia în stomatologie, noi metode protetice pe implantate, rolul protocoalelor clinice și necesitatea reînnoirii acestora ș.a.

Expoziția „MoldMedizin&MoldDent” a integrat și cel de-al VIII-lea Congres al farmaciștilor cu genericul *Actualități și perspective în sistemul farmaceutic din Republica Moldova*, unde s-a discutat despre problema cadrelor, managementul producerii medicamentelor, calitatea acestora, taxele aplicate, distribuția, rolul farmacistului clinician, implementarea unui regulament de bune practici în producerea medicamentului ș.a. Potrivit ex-președintelui Asociației Farmaciștilor din Republica Moldova Maria Cojocaru-Toma, conferențiar universitar la Catedra de farmacognozie și botanică farmaceutică, cele mai stringente probleme cu care se confruntă farmaciștii din țara noastră sunt cadrul legislativ, care trebuie ajustat după directivele europene, amplasarea farmaciilor în teritoriu, salarizarea specialistului farmacist,

promovarea corectă a medicamentului, principiile de etică ș.a.

În data de 14 septembrie, Catedra de farmacologie și farmacologie clinică a organizat conferința științifico-practică *Actualități în farmacoterapia modernă a dereglărilor digestive*, unde a fost lansată și monografia „Farmacologia me-

maxilo-facială pediatrică, pedodonție și ortodonție, Departamentul Pediatrie, Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare, Laboratorul de gastroenterologie, Laboratorul de infecții intraspitalicești și Laboratorul de gerontologie.

Catedra de otorinolaringologie a venit cu metode avansate în trata-

și medicul rezident Marina Ojog.

Catedra de chirurgie nr. 2 în comun cu Laboratorul de chirurgie reconstructivă a tractului digestiv au participat cu un microfilm privind importanța transplantului hepatic în Republica Moldova, realizat de profesorul universitar Vladimir Hotineanu și conferențiarul universitar Anatol Cazac.

Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare a trezit interesul publicului datorită tehnologiilor noi utilizate în medicina regenerativă, apreciate în anul 2013 cu Premiul Național pentru studiul „Transplantarea de țesuturi și celule”. Cel care a asigurat succesul acestui proiect este profesorul universitar Viorel Nacu, cu suportul colegilor săi Mariana Jian, Violeta Sarev și Vitalie Cobzac, cercetători științifici.

Laboratorul de gastroenterologie a participat cu 4 postere și un microfilm, unde au prezentat manifestările extrahepatice în cadrul bolilor cronice difuze ale ficatului (BCDF): cauzele apariției bolii de reflux gastroesofagian și sindromul dispeptic în patologii hepatice; metode de diagnostic a bolilor cu sindrom de reflux gastroesofagian; aprecierea hormonilor sexuali în hepatitele cronice virale; depistarea afecțiunilor psiho-somatice în bolile cronice difuze ale ficatului; schimbarea calității vieții și apariția encefalopatiei la pacienții cu BCDF. Realizatorii acestor investigații sunt: Iulianna Lupașco, conferențiar cercetător, șef laborator, și Elena Bezovoschi, cercetător științific.

Toți expozanții au fost menționați cu diplome de participare.

dicamentelor hipertensive”, autori: Victor Ghicavii, Ecaterina Stratu și Ianoș Corețchi.

La expoziția internațională specializată mai multe subdiviziuni didactico-științifice ale Universității au participat cu postere, prezentând astfel rezultatele cercetărilor științifice, după cum urmează: Catedra de ortopedie și traumatologie, Chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi”, Obstetrică și ginecologie, Anatomie topografică și chirurgie operatorie, Pneumoftiziologie, Farmacologie și farmacologie clinică, Chirurgie oro-

mentul afecțiunilor ORL. Colectivul de autori a elaborat un dispozitiv și noi metode de rezecție a cartilajului patrat al septului nazal și de operație al sinusurilor paranasale, utilizat în timpul intervențiilor chirurgicale la cavitatea nazală. Avantajul aplicării invențiilor propuse constă în majorarea eficacității tratamentului medicamentos și chirurgical la pacienții cu afecțiuni ale organelor ORL. Cei care au realizat această cercetare sunt: profesorul universitar Mihail Maniuc, medicul secundar Alexandru Didenco

Conferință în medicina somnului

Tulburările de somn constituie o epidemie globală care amenință sănătatea și calitatea vieții a 45% din populația planetei. Somnul este esențial pentru sănătate, fiind indispensabil pentru funcționarea organismului la maximă capacitate fizică și mintală. Printre consecințele pe termen scurt ale unui somn deficitar se numără dificultățile de învățare și de concentrare. Pe termen lung, lipsa somnului este asociată cu probleme precum obezitatea, diabetul și slăbirea sistemului imunitar. De asemenea, cercetările indică o legătură între insomnie și afecțiuni psihice, precum depresia sau anxietatea. Persoanele care suferă de sindromul de apnee în somn se opresc în mod repetat din respirat în timpul somnului, pentru intervale cuprinse între câteva

conferință a fost profesorul Nicolino Ambrosino, director al Departamentului de Relații Externe la Societatea Europeană de Respirologie, care a menționat problema șoferilor somnolenți, ce prezintă un mare risc pentru societate. În acest context, profesorul a prezentat participanților un caz clinic privind problemele patofiziologice ale unui pacient cronic.

Profesorul universitar Victor Botnaru, șef al Disciplinei de pneumologie și alergologie, președintele Societății de Respirologie „VIAREMO”, a declarat că instituția pe care o reprezintă tinde ca serviciile din acest domeniu să fie prestate de specialiști profesioniști și cu suportul utilajelor performante, care sunt necesare pentru ventilația non-invasivă.

secunde și un minut sau chiar mai mult. Prin urmare, aceste întreruperi produc o scădere a cantității de oxigen din sânge, fapt ce poate provoca complicații grave sau chiar moartea.

Despre problemele generate de lipsa somnului și alte perturbări s-a discutat în data de 30 iunie 2017, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în cadrul celei de-a III-a Conferințe de medicină a somnului și ventilație non-invasivă.

Evenimentul a fost deschis de șeful Departamentului Știință Ghenadie Curocichin, șef al Catedrei de medicină de familie, care a remarcat importanța acestui eveniment, organizat în contextul Anului Nicolae Testemițanu, pentru creșterea calității serviciilor de asistență medicală acordate pacienților din Republica Moldova.

Printre invitații de onoare la

Conferențiarul universitar Serghei Șandru, șef al Catedrei de anesteziologie și reanimatologie nr. 1 „Valeriu Ghereg”, a afirmat că problemele ce țin de respirație, actualmente, sunt considerate multidisciplinare, iar conlucrarea cu specialitățile Medicina de familie, Pneumologia, Neurologia, ORL ș.a. va aduce doar beneficii pacienților.

La forum au participat medici pneumologi, cardiologi, anesteziologi și reanimatologi, orești, neurologi, specialiști în medicină internă, medicină de familie, fizioterapie, cadre științifico-didactice, studenți și rezidenți.

Conferința a fost organizată de Societatea de Respirologie „VIAREMO” în parteneriat cu Societatea de Anesteziologie și Reanimatologie din Republica Moldova, Societatea Română de Pneumologie și Societatea Europeană de Respirologie.

Școala de vară în gastroenterologie și hepatologie

În premieră, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a desfășurat o Școală de vară în gastroenterologie și hepatologie, eveniment consacrat Anului Nicolae Testemițanu.

Acțiunea a avut drept scop abordarea celor mai noi realizări în practica medicală ce țin de gastroenterologie și hepatologie. Au fost organizate cursuri de informare, educație, precum și de formare continuă în gastroenterologie și hepatologie, bazate pe noile ghiduri și standarde medicale internaționale. Participanții au luat cunoștință de aspectele contemporane ale diagnosticului și managementului terapeutic al pacienților cu pancreatită cronică, gastropatie helicobacteriană, hepatită cronică virală, fibroză hepatică ș.a.

În cadrul evenimentului au fost revizuite criteriile noi (reactualizate pe plan internațional) de diagnostic

și tratament în patologia intestinală, pancreatita cronică și infecția helicobacteriană gastrică. De asemenea, a fost argumentată tactica individua-

ne din or. Vadul lui Vodă, la inițiativa conferențiarului universitar Eugen Teaciu, dr. hab. șt. med., șef al Disciplinei de gastroenterologie a USMF

lizată și personalizată în evaluarea și terapia pacienților hepatici.

Școala de vară a fost organizată în zilele de 16 și 17 iunie, la o pensiu-

Nicolae Testemițanu, în colaborare cu Asociația Medicală „Hepateg” din Republica Moldova.

Conferința internațională de pediatrie

În zilele de 15 și 16 septembrie curent, la Chișinău s-a desfășurat Conferința internațională de pediatrie – eveniment dedicat Anului Nicolae Testemițanu. Activitatea a fost organizată de Departamentul Pediatrie al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Societatea de Pediatrie din Republica Moldova și Societatea Română de Pediatrie.

În cadrul evenimentului au fost abordate subiecte referitoare la pediatria generală și subspecialitățile pediatriche, cum ar fi: gastroenterologia, epidemiologia, imunoprofilaxia, reumatologia, hematologia și oncologia, alergologia și imunologia, bolile de nutriție și metabolism, diabetul, neurologia, cardiologia, pneumologia, urgențele, chirurgia pediatrică, chirurgia reconstructivă ș.a.

Astfel, specialiștii internaționali

au prezentat mai multe lucrări care au elucidat: *gastritele la copii; vaccinarea copiilor în România – aspecte etice, realități și controverse; vaccinarea în AJI: pro și contra; sindromul de hipoglicemie la copilul de vârstă fragedă; complicațiile malformațiilor cardiace congenitale*, care au fost ilustrate prin cazurile întâlnite în spitalele din Cluj-Napoca.

La conferință au participat invitați de la Universitatea de Medicină și Farmacie „G. T. Popa” din Iași, Universitatea „Titu Maiorescu” din București, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca, România, și de la Grupul Spitalicesc ACIBADEM din Turcia, precum și medici pediatri, doctoranzi, rezidenți și secundari clinici din Republica Moldova.

În cadrul manifestării, oaspeții din România i-au conferit profesorului universitar Ninel Revenco, director al Departamentului de Pediatrie, titlul de membru de onoare al Societății Române de Pediatrie.

Consultanță europeană în autogestiunea financiară

În data de 21 septembrie curent, o echipă de experți de la Asociația Universităților Europene (AUE) a efectuat o vizită la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova pentru a oferi consultanță în probleme de autogestiune financiară.

Profesorul Hans Vossensteyn, directorul Centrului de studii privind politica în domeniul

rezidenților. Un alt aspect abordat a fost posibilitatea instituției noastre de a repartiza bugetul pentru fiecare subdiviziune, astfel încât aceasta să fie responsabilizată să-și administreze singură mijloacele financiare.

Academicianul Ion Ababii a remarcat că Universitatea noastră este un model pentru alte universități prin prestația pe care o are în educarea tinerilor specialiști, procesul de

acest gen și speră că acestea vor lua în considerare faptul că Universitatea noastră alocă fonduri de 2-3 ori mai mari pentru instruirea unui student decât celelalte instituții de învățământ superior.

Experții au promis că vor susține inițiativele Universității de a trece complet la autogestiune financiară și chiar vor oferi consultanță ca acest proces să fie cât mai eficient.

Ulterior, în data de 22 septembrie, Victoria Craveț, profesorul Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică, și Evelina Gherghelegiu, șefa Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană, au participat la un seminar de instruire cu genericul *Instituțiile de învățământ superior: gestiune financiară și metode de finanțare*, ținut de experții olandezi, în contextul misiunii de asistență tehnică finanțată în cadrul activităților pentru reforma învățământului superior din cadrul programului Erasmus+. La seminar, reprezentanții instituției noastre au discutat despre oportunitățile de atragere a sectorului privat în sprijinirea financiară a universităților, experiența și bunele practici ale instituțiilor de învățământ superior din UE în diversificarea surselor de finanțare a universităților, modalități de implicare a subdiviziunilor universitare în administrarea propriilor fluxuri financiare, responsabilitățile, drepturile și obligațiile financiare ș.a.

învățământului superior de la Universitatea Twente din Olanda și profesorul Jurgen Rienks, director pentru relații internaționale în cadrul AUE, s-au întrunit cu rectorul Ion Ababii și cu prorectorul pentru activitate economică Victoria Craveț. În cadrul întrevederii, au fost puse în discuție proveniența resurselor financiare ale USMF „Nicolae Testemițanu” și managementul acestora, motivarea cadrelor științifico-didactice, a cercetătorilor, a studenților și a

studii desfășurate în patru limbi, dotarea tehnico-materială, rezultatele obținute în domeniul cercetării ș.a., dar totuși marea provocare este lipsa unui mecanism de finanțare diferențiat per instituție.

Prorectorul pentru activitate economică Victoria Craveț a menționat că, în prezent, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale elaborează un mecanism de

Fortificarea colaborării cu statul Carolina de Nord, SUA

Lora Sinigur, reprezentantul statului Carolina de Nord, SUA, responsabil pentru parteneriatul bilateral Carolina de Nord – Republica Moldova, a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în data de 9 septembrie curent.

Delegata, însoțită de Dorin Toma, expert în cadrul Centrului internațional pentru dezvoltarea politicilor de migrare, a avut o întrevedere cu rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii, prorectorul pentru relații internaționale Mihail Gavriluc, reprezentanții Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană și cei de la Departamentul Comunicare și Relații Publice.

Lora Sinigur, originară din Republica Moldova, i-a transmis rectorului un mesaj de salut și înalte aprecieri din partea secretarului de stat al statului Carolina de Nord Elaine Marshall, una dintre inițiatorile proiectelor din cadrul Acordului bilateral dintre Republica Moldova și statul american în domeniul reformelor în învățământul superior medical și în sistemul național de sănătate. În acest context, Lora Sinigur a exprimat mulțumiri administrației instituției pentru deschiderea și conlucrarea fructuoasă în proiectele de colaborare cu universitățile din Greensboro, Chapel Hill, Școala de Farmacie UNC Eshelman și parteneriatul interbibliotecar.

La rândul său, academicianul Ion Ababii a vorbit despre proiectele de succes realizate în parteneriat cu instituțiile din Carolina de Nord, menționând, în special, suportul financiar acordat pentru stagii, vizite reciproce ce au avut ca scop schimbul de

experiență și bune practici între specialiști, mobilitatea academică a cadrelor științifico-didactice și a studenților, suportul metodic, asistența logistică ș.a. Totodată, rectorul a specificat necesita-

tea unor mobilități academice în SUA pentru specialiștii în chirurgie intervențională, neurologie, farmacie clinică ș.a., dar și importanța realizării tezelor în cotutelă.

„Grație parteneriatului dintre Biblioteca Științifică Medicală și cele 12 biblioteci medicale din statul Carolina de Nord, Universitatea noastră a beneficiat de donații de publicații medicale, acces gratuit la baze de date de profil medical și farmaceutic, transfer electronic de articole prin intermediul platformei DOCLINE, schimb de experiență între bibliotecari, cursuri de instruire pentru personalul de bibliotecă și utilizatori ș.a.”, a menționat Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice, director adjunct la Biblioteca Științifică Medicală. Aceasta a accentuat că asigurarea cu literatură de specialitate în

limba engleză este o necesitate stringentă atât pentru procesul didactic, cât și pentru cel de cercetare, având în vedere faptul că, în ultimii ani, numărul studenților internaționali la USMF „Nicolae

Testemițanu” este într-o continuă creștere, iar suportul informațional oferit de instituțiile partenere din Carolina de Nord este unul considerabil.

Un alt segment ce merită atenție este farmacia, care, în opinia expertei din SUA s-ar putea realiza prin accesarea unui grant federal, după modelul celui cu nursingul. Lora Sinigur a dat asigurări că toate activitățile de cooperare vor continua, vor fi analizate toate ideile și propunerile Universității noastre pentru a stabili un plan concret de acțiuni.

Vizita a fost întreprinsă în cadrul parteneriatului bilateral între statul Carolina de Nord, SUA și Republica Moldova, oficializat la 22 aprilie 1999. În anul 2019, se împlinesc 20 de ani de la semnarea acestui acord de cooperare, iar cele două țări vor marca acest eveniment prin diverse activități comune.

Noi proiecte implementate în comun cu UNFPA

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova va implementa, începând cu anul 2018, câteva proiecte noi în comun cu Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA). Acest lucru a fost stabilit în cadrul unei întrevederi între rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii și Rita Columbia, reprezentanta UNFPA în Moldova, desfășurată în data de 28 septembrie curent.

Delegata a apreciat suportul de până acum al specialiștilor noștri în elaborarea protocoalelor naționale și a ghidurilor de informare în domeniul sănătății sexuale și reproductive, a procedurilor standarde operaționale în domeniul prevenirii cancerului de col uterin și a

col uterin și pregătirea specialiștilor pentru situații excepționale (dezastre naturale, accidente, războaie ș.a.). Proiectele vor fi implementate în trei etape: instruire și dezvoltarea abilităților, revizuirea politicilor naționale și cercetare.

Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, a declarat că cea mai mare provocare pentru instituția noastră și pentru Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale este menținerea tinerilor specialiști la noi în țară, iar dezvoltarea unor programe cu organizațiile internaționale le oferă acestora mai mult optimism de a profesa acasă. Când privește propunerile partenerilor de la UNFPA, profesorul Ababii și-a manifestat interesul pentru colaborare și a asigurat că Universi-

sănătății materne. Rita Columbia a menționat că este impresionată de reputația excelentă a Universității noastre pe plan extern, grație profesionalismului specialiștilor instruiți la Alma Mater și este interesată de extinderea parteneriatelor existente, precum și de dezvoltarea unor noi proiecte comune, începând cu anul viitor. În acest context, au fost discutate trei proiecte fundamentale privind planificarea familială și contracepția modernă, cancerul de

tatea își asumă această misiune cu suportul catedrelor de obstetrică și ginecologie, dar și al altor subdiviziuni universitare.

Rita Columbia a menționat că, la anul viitor, UNFPA va implementa un nou program de politici pentru populația din Republica Moldova, iar cu acest prilej va fi semnat un memorandum cu USMF „Nicolae Testemițanu”, în care vor fi stabilite obiectivele acestei colaborări.

Turcia – un nou partener de cooperare fructuoasă

O delegație din Turcia – chirurgul plastician Ercan Karacaoglu și dr. Türker Kılıçde, decanul Facultății de Medicină a Universității Bahçeşehir din Istanbul – a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în data de 26 august curent.

Oaspeții turci au avut o întrevedere cu rectorul Ion Ababii și prorectorul pentru relații inter-naționale Mihail Gavriluc, anunțându-și intenția de a iniția un acord de colaborare cu instituția noastră.

delegații au propus să contribuie la dezvoltarea Facultății de Medicină și a disciplinei de Nursing, să organizeze schimburi de experiență și să acorde burse pentru medicii noștri, și să majoreze numărul de studenți din Turcia la USMF „Nicolae Testemițanu”.

Rectorul Ion Ababii s-a arătat interesat de dezvoltarea acestor relații de colaborare și a mulțumit profesorilor turci pentru atenția acordată instituției noastre și pentru toate inițiativele frumoase care urmează a fi implementate. Conform afirmațiilor rectorului, la mo-

Profesorul Türker Kılıç a ple-dat pentru un parteneriat atât în domeniul educației, cât și al sănătății, menționând că, înainte de a veni, s-a documentat cu privire la istoria și activitatea Universității noastre și și-a exprimat aprecierile pentru rezultatele obținute până în prezent. Astfel,

mentul actual, Universitatea noastră are peste 130 de acorduri de colaborare cu universități similare din Europa, SUA, Federația Rusă, Ucraina, Belarus ș.a.

În cadrul vizitei, profesorii turci au vizitat și Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală al USMF „Nicolae Testemițanu”.

Ziua Academiei Europene de Neurologie la Chișinău

În perioada 2-5 octombrie, cca 250 de specialiști din țară și de peste hotare au participat la lucrările celui de-al VI-lea Congres al Neurologilor și Neurochirurgilor, unde au abordat incidența maladiilor neurologice, metode de diagnostic și tratament, optimizarea tratamentelor ș.a.

La ceremonia de inaugurare a Congresului au participat oficiali de stat, directori ai instituțiilor de învățământ și de cercetare, reprezentanți ai Academiei de Științe a Moldovei, ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, neurologi și neurochirurși

Despre problemele cu care se confruntă actualmente serviciul de neurologie și neurochirurgie din Republica Moldova a vorbit profesorul Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, evidențiind indicii care atestă răspândirea bolilor neurologice în rândul populației, impactul social al maladiilor sistemului nervos în dezvoltarea socio-economică a statului, reabilitarea pacienților, rolul familiei în sprijinirea tratamentului ș.a. Totodată, academicianul Ion Ababii a subliniat că activitatea serviciului de neurologie și neurochirurgie din țara noastră este asigurată de specialiști cu un înalt grad de profesionalism și responsabilitate și este îmbucurător

rologilor din Republica Moldova Vitalie Lisnic, profesor universitar la Catedra de neurologie nr. 1, a remarcat că neurologia, în ultima perioadă, se dezvoltă vertiginos în țara noastră, grație suportului Academiei Europene de Neurologie și al altor parteneri internaționali în asigurarea mobilităților academice, schimbului de bune practici în diagnostic și tratament și realizarea cercetărilor în comun.

Astfel, pe parcursul a patru zile, la congres au fost prezentate cele mai recente inovații și descoperiri în domeniul neurologiei și neurochirurgiei prin organizarea sesiunilor de postere, cursuri educaționale, workshopuri, comunicări orale ținute de 25 de specialiști din Austria, Germania, Israel, Italia, Kazahstan, Federația Rusă, Marea Britanie, România, Turcia, Ucraina, de cercetătorii autohtoni ș.a., creându-se un mediu favorabil pentru transferul de cunoștințe și schimbul de experiență.

Au fost abordate subiecte precum: patologiile cerebrovasculare, epilepsia, patologia sistemului nervos periferic, patologia neuromusculară, reabilitarea medicală ș.a. Conform indicilor demografici, maladiile cerebrovasculare reprezintă a doua cauză de deces și prima cauză de dizabilitate în rândul populației din RM. O altă afecțiune care este principala cauză de dizabilitate a populației tinere este scleroza multiplă, o boală rară care necesită tratamente costisitoare. De afectarea sistemului nervos periferic suferă aproximativ 2-3% din populație, epilepsie – 1%, scleroza multiplă – 1000 de pacienți. Potrivit specialiștilor aceste boli ar putea fi reduse cu 90% dacă s-ar reduce factorii de risc, precum: hipertensiunea arterială, nivelul colesterolului și al glicemiei, tabagismul, consumul de alcool, obezitatea, sedentarismul ș.a. Prin organizarea Congresului Neurologilor și Neurochirurgilor, consacrat *Anului Nicolae Testemițanu*, în premieră, a fost marcată și Ziua Academiei Europene de Neurologie în țara noastră, care este sărbătorită în Europa, anual, la 5 octombrie.

Asociația Neurologilor și Neurochirurgilor din RM este membră a Academiei Europene de Neurologie din anul 1991 și a Federației Internaționale a Neurologilor din 2011.

din toată țara, oaspeți de peste hotare și alți invitați.

Ministrul sănătății, muncii și protecției sociale Stela Grigoraș a estimat realizările obținute de specialiștii și cercetătorii noștri în domeniul neurologiei și neurochirurgiei pe parcursul ultimilor ani, în special structurarea direcțiilor de asistență medicală primară, extinderea bazelor clinice, dotarea cu instrumentare și tehnologii inovative de diagnostic și tratament, îmbunătățirea serviciilor de ambulator pentru pacienții cu patologii neurologice, elaborarea ghidurilor și protocoalelor naționale și, bineînțeles, participarea la proiecte internaționale.

Vicepreședintele AȘM Stanislav Groppa, șeful Catedrei de neurologie nr. 2, a declarat că acest congres a fost unul remarcabil, deoarece a produs un schimb de experiență la cel mai înalt nivel, oferind oportunitatea pentru instruirea tinerei generații, dar fiind și un impuls în dezvoltarea neurologiei în țara noastră.

faptul că, în acest proces, au suportat experților din Germania, Austria și din alte țări europene.

„Bolile neurologice sunt a doua cauză a dizabilității în rândul populației și duc la creșterea numărului de decese. Academia Europeană de Neurologie (AEN) și Societatea Neurologilor din Republica Moldova investesc și susțin campania de informare a populației despre impactul bolilor neurologice, deoarece dacă ele nu sunt depistate și tratate la timp, influențează asupra sănătății umane”, a menționat Günther Deuschl, președintele AEN, șeful Catedrei de neurologie, Universitatea Kiel din Germania, *Doctor Honoris Causa* al AȘM.

Wolfgang Grisold, secretarul general al Federației Mondiale a Neurologilor, profesor la Universitatea de Medicină din Viena și la Departamentul Neurologie din cadrul Institutului Boltzmann pentru Neurooncologie din Austria, a prezentat proiectele în derulare din domeniul neurologiei și neurochirurgiei.

Președintele Societății Neu-

Suport garantat din partea Ambasadei Lituaniei

Ambasada Lituaniei este dispusă să susțină toate parteneriatele existente între Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și instituțiile de profil din țara sa.

Intenția a fost anunțată de către Rimantas Latakas, ambasadorul Lituaniei în Republica Moldova, și Zemonas Stanevicius, expertul Uniunii Europene la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care, vara trecută, au întreprins o vizită la Universitatea noastră.

În cadrul întrevederii, rectorul Universității Ion Ababii și-a exprimat interesul pentru dezvoltarea unor noi parteneriate cu instituțiile de învățământ superior medical din Lituania. Academicianul a menționat că obiectivul prioritar al instituției noastre este crearea unui spital universitar, pentru a cărui realizare partenerii lituanieni ne pot oferi un suport, având o experiență bogată în acest domeniu. De asemenea, profesorul Ion Ababii a remarcat experiența țărilor baltice în istoria medicinei, în special în crearea muze-

elor de istorie a medicinei, subliniind necesitatea participării unor experți internaționali la elaborarea conceptului Muzeului de Istorie a Medicinei din Moldova.

Oficialii lituanieni au apreciat inițiativa Universității noastre de a coopera și în domeniul de conservare a patrimoniului medicinei autohtone și ne-au asigurat că vor susține această idee. Rimantas Latakas a accentuat deschiderea pentru Republica Moldova, în

semn de apreciere că țara noastră a fost prima care a recunoscut independența Lituaniei. Totodată, ambasadorul a precizat că, în prezent, cea mai interesată pentru o eventuală colaborare este Universitatea din Vilnius, cea mai mare din Lituania și una dintre cele mai vechi instituții de învățământ superior din Europa de Est. Universitatea din Vilnius are 14 facultăți, inclusiv Facultatea de Medicină.

Extinderea colaborării moldo-americane în domeniul farmaciei

Profesorul David R. Steeb, dr. șt. farm., director al Departamentului Angajament Global, și două studenți de la Școala de Farmacie Eshelman a Universității Carolina de Nord din Chapel Hill, SUA, au vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu din Republica Moldova, în perioada 2-5 iulie 2017.

Profesorul David R. Steeb a însoțit cele două studenți pentru un stagiu la Facultatea de Farmacie a Universității noastre. Tinerele au dorit să studieze fitoterapia la Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”.

Pe parcursul acestei vizite, profesorul american a avut între-

Corina Scutari, conferențiar universitar la Catedra de farmacologie și farmacie clinică a Universității noastre. În mai multe țări europene, farmacistul clinician este cel care optimizează tratamentul prescris de medicul de familie sau de specialist. La Facultatea de Rezidențiat și Secundariat Clinic există o asemenea specialitate, însă, după absolvirea acesteia, specialiștii lucrează ca farmaciști.

Ion Ababii, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, s-a arătat interesat de dezvoltarea acestei specialități și a încurajat reprezentanții Facultății de Farmacie să facă toate demersurile necesare, asigurându-i de sprijinul

vederi cu administrația instituției noastre și cu stafful Facultății de Farmacie, în cadrul cărora și-a exprimat interesul pentru extinderea colaborării și dezvoltării unui parteneriat în farmacia clinică. În acest context, el a sugerat ideea de a accesa fonduri de la organizațiile internaționale pentru extinderea mobilităților academice. În acest an, Școala de Farmacie Eshelman este lider în SUA și are o frumoasă tradiție în dezvoltarea specialității Farmacie clinică.

Profesorul Steeb a rămas impresionat de activitatea pe care o desfășoară în acest domeniu

administrației în toate acțiunile ulterioare.

Vizita delegației americane se înscrie în acțiunile Acordului de cooperare între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea Carolina de Nord, SUA, iar mobilitatea studențească între Școala de Farmacie din SUA și Facultatea de Farmacie a Universității noastre durează de 4 ani, perioadă în care mai mulți studenți din SUA au realizat stagii practice la instituția noastră. Prin același program, în anul curent, o medicinistă a USMF „Nicolae Testemițanu” va efectua un stagiu de o lună în SUA.

Un nou acord de colaborare cu Universitatea Transilvania din Brașov

Vara trecută, profesorul universitar Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a avut o întrevedere cu profesorul universitar Liliana Rogoza, prorector pentru relații publice al Universității Transilvania din Brașov, România.

Partea română și-a anunțat disponibilitatea de a oferi suport privind instruirea medicală la specialitatea Nursing, menționând că deține o experiență vastă în domeniu.

În cadrul vizitei, prof. Liliana Rogoza și asistenta sa de cabinet au luat cunoștință de activitatea Departamentului Comunicare și Relații Publice a Universității noastre, despre care au menționat că este un sector

În cadrul întrunirii, reprezentanții celor două instituții de învățământ superior au discutat despre posibilitățile de cooperare în diverse domenii, precum: mobilitatea academică, efectuarea cercetărilor științifice în comun, educația medicală, aplicarea la granturi externe pentru dezvoltarea unor programe în cercetare, colaborarea prin intermediul Programului Erasmus+ ș.a.

foarte larg și divers, iar realizările în acest domeniu sunt impresionante.

Ca rezultat, în octombrie curent, instituțiile au semnat un acord de colaborare.

Universitatea Transilvania din Brașov are cca 18 mii de studenți, care își desfășoară studiile la 18 facultăți, inclusiv cea de Medicină.

Nicolae Testemițanu – comemorat în instituțiile balneo-sanatoriale

Catedra de medicină socială și management sanitar în colaborare cu Departamentul Comunicare și Relații Publice al Universității noastre au continuat să promoveze numele ilustrului savant Nicolae Testemițanu în țară. În luna iulie, echipa noastră a ajuns la Sanatoriul „Codru” din Călărași și la Sanatoriul „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă, unde a prezentat informații despre viața și activitatea celebrului organizator al ocrotirii sănătății angajaților și pacienților acestor instituții.

Manifestările au fost deschise și moderate de Tudor Grejdean, profesor universitar la Catedra de medicină și management sanitar „Nicolae Testemițanu”, discipol al ilustrului manager în sănătate, care a vorbit despre semnificația acestor evenimente de suflet în contextul Anului Nicolae Testemițanu. Profesorul a prezentat date din biografia marelui Om de stat, relevând cele mai semnificative momente din viața Domniei Sale.

„Am avut marea onoare să ascult prelegerile profesorului Nicolae Testemițanu, care mi-au rămas în memorie până astăzi. El a fost un patriot înflăcărat, care și-a iubit țara, neamul și limba. Salutăm inițiativa Universității de Medicină de promovare a acestui remarcabil Om, deoarece oamenii trebuie să cunoască cine a fost cu adevărat Nicolae Testemițanu”, a menționat Simion David, medic-șef la Stațiunea balneoclimaterică „Codru”.

La evenimentul organizat la Sanatoriul „Bucuria-Sind” a participat și ex-vice ministrul sănătății Mihai Moroșanu, dr. șt. med., conf. univ., unul dintre cei care au învățat medicina în limba română, între anii 1966-1968, când Nicolae Testemițanu exercita funcția de ministru al ocrotirii sănătății. Absolventul ISMC a menționat

că, după destituirea lui Nicolae Testemițanu din funcția de ministru, imediat a fost reintrodusă limba rusă ca limbă de studiu. „Nicolae Testemițanu a fost cel care a insistat ca asistența medicală să fie apropiată de omul suferind, iar pentru aceasta a fost înaintat ca Laureat al premiului de stat pentru reforma în asistența medicală din localitățile rurale”, a subliniat conferențiarul.

Participanții la evenimente au vizionat un scurt film documentar despre activitatea și realizările dis-

tinsului savant și manager Nicolae Testemițanu. La manifestări a participat și Denis Roșca, autorul *Cărții de Aur a Basarabiei și a Republicii Moldova*, care a scris aici și despre marele Nicolae Testemițanu.

Cu un cuvânt de recunoștință din partea Universității în adresa gazdelor și a organizatorilor întrunirilor a venit Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice a USMF „Nicolae Testemițanu”, care a reliefat atât calitățile organizatorice, cât și cele umane de care a dat dovadă Nicolae Testemițanu în calitate de ministru, rector, profesor, șef de catedră și Om. „Pentru Universitatea noastră este o mare onoare și o oportunitate ca, pe parcursul anului 2017, să comemorăm această personalitate notorie, să le reamintim celor care l-au cunoscut și să-i informăm pe cei care nu l-au cunoscut pe marele Nicolae Testemițanu despre realizările Domniei Sale”, a declarat reprezentanta DCRP.

Publicul prezent la evenimentul desfășurat la Sanatoriul „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă s-a delectat cu vocea Mariei Codreanu, o stea în devenire, care a interpretat câteva piese patriotice din repertoriul lui Ion și Doina Aldea-Teodorovici, dar și piesa Sofiei Rotaru *Lavanda* – preferată de Nicolae Testemițanu.

De Ziua Mondială a Inimii au împărtășit puterea

Și anul curent studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au marcat Ziua Mondială a Inimii într-un mod mai deosebit. Mediciștii au împărțit semne de carte de culoare roșie cu mesajul Împărtășește puterea! și au felicitat angajații instituției noastre, dorindu-le o inimă sănătoasă pe viață.

Scopul acțiunii a urmărit ca oamenii să înțeleagă la ce riscuri se expun atunci când consumă tutun, adoptă un regim alimentar nesănătos și nu practică sportul – acestea fiind cauzele a cel puțin 80% dintre decesele premature provocate de boli de inimă și de accidente vasculare cerebrale.

Campania de relații publice de Ziua Mondială a Inimii a fost organizată pentru al patrulea an consecutiv, în diferite formate, de către Departamentul Comunicare și Relații Publice al USMF „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină. În primii doi ani, a fost desfășurat *Marșul pentru inimă*, prin care s-a promovat mersul pe jos, anul trecut – am sărit șotron, iar în *Anul Nicolae Testemițanu*, mediciștii au organizat această acțiune de informare privind sănătatea inimii.

Ziua Mondială a Inimii este marcată anual la 29 septembrie, începând cu anul 2000, la inițiativa Federației Mondiale a Inimii și sub patronajul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și al UNESCO.

Potrivit OMS, bolile cardiovasculare (BCV) reprezintă principala cauză a decesului la nivel global. Mai exact, în fiecare an, 17,7 milioane de oameni își pierd viața din cauza acestor afecțiuni, ceea ce reprezintă 31% din decesele totale din întreaga lume. Până în 2030, dacă nu se vor adopta măsuri imediate,

risc în bolile cardiovasculare sunt hipertensiunea arterială, vârsta, sexul, moștenirea genetică (inclusiv rasa), dislipidemia, tabagismul, diabetul zaharat, obezitatea, sedentarismul, alimentația incorectă ș.a. Ca urmare a neglijării acestor factori, avem progresia BCV cu evoluție în insuficiență cardiacă.

Vederea ta contează!

Un grup de studenți de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova împreună cu alți colegi de la diferite instituții de învățământ din Chișinău au marcat, în data de 12 octombrie curent, Ziua Mondială a Vederii. În acest sens, ei au organizat un flashmob cu sloganul Vederea ta contează!

Tinerii noștri, studenți în anul I la noua specialitate *Optometrie*, s-au alăturat inițiativei Centrului de Reabilitare Medico-Socială pentru Persoanele cu Vedere Slabă „Low

Comisar pentru Drepturile Omului și Organizația „Hjelp Moldova”.

Astfel, tinerii, echipați cu tricouri de culoare portocalie, cu flayere și baloane colorate, au transmis câteva mesaje trecătorilor privind incidența crescândă a maladiilor oculare în țara noastră, responsabilizarea fiecărei persoane de a merge sistematic la medic pentru o consultație, protejarea ochilor care este o condiție indispensabilă în acest secol al tehnologiilor informaționale ce suprasolicitează sistemul vizual.

Vision” de a informa populația despre cauzele și consecințele problemelor de vedere, precum și despre modalitățile de prevenire a acestor maladii. Acțiunea a fost organizată în parteneriat cu Oficiul Înalțului

Profesorul Valeriu Cușnir, șeful Catedrei de oftalmologie și optometrie a USMF „Nicolae Testemițanu”, ne-a relatat că, în ultimii ani, la noi în țară a crescut incidența bolilor oftalmologice. În prezent, peste 6 mii

de oameni suferă de glaucom – o afecțiune în care este lezat nervul optic localizat în polul posterior al ochilor, rezultând în final pierderea vederii, iar din cele peste 100 de mii de persoane care suferă de diabet zaharat, 25 de mii au probleme vizuale. Foarte mulți copii și tineri se confruntă cu ametropii, numite și vicii de refracție, hipermetropii, miopii și astigmatism, care necesită corecție și tratament.

Specialistul a menționat că un pas important în acest domeniu a fost introducerea specialității *Optometrie* în programul de studii la Universitatea noastră și și-a exprimat speranța că optometristii pregătiți aici vor contribui la ameliorarea problemelor de vedere ale populației.

În Republica Moldova, conform unui studiu realizat în anul 2012, s-a constatat că deficiențele de vedere în rândul persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani constituie 19,5%. Cele mai frecvente cauze ale problemelor de vedere sunt: viciile de refracție necorijate, cataracta, retinopatiile diabetice, glaucomul ș.a.

Ziua Mondială a Vederii este marcată anual în cea de-a doua zi de joi a lunii octombrie. La ora actuală, toate statele membre ale OMS au adoptat un Plan Global de Acțiune pentru perioada 2014-2019, care vizează îmbunătățirea sănătății ochiului la nivel mondial – „Universal Eye Health”.

Schimbarea mentalității asupra corupției

Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova (CNA), cu susținerea Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova (PNUD) și Guvernului Norvegiei, a lansat, în data de 20 septembrie, campania națională de informare și sensibilizare publică Integritatea este libertate. Acțiunea este inspirată de prevederile Legii integrității și noua Strategie Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020.

Mesajul campaniei „Integritatea este libertate” vine să afirme că dacă fenomenul corupției creează dependență și captivitate de interese private, atunci ceea ce ne poate elibera este integritatea. Percepția că moldovenii au o „cultură a corupției” ce nu poate fi învinsă trebuie depășită, iar această campanie tinde să cultive o nouă cultură – cea a integrității – în societatea noastră. Logo-ul campaniei este o amprentă digitală

ca simbol al individualității persoanei, din ale cărei linii se desprind păsări în zbor ca simbol al libertății.

Campania constă dintr-un spot și o serie de filmulețe, cu o durată

percepția și mentalitatea oamenilor de rând, în urma cărora devine clar de ce multe din realitățile Republicii Moldova nu trebuie tolerate de cetățeni, care sunt regulile aplicabile

de la 3 la 6 minute, sub forma unor „lecții de integritate” ținute de actorul Boris Cremene. Fiecare lecție pornește de la exemple bazate pe

în asemenea situații și la ce comportament trebuie să se aștepte atunci când interacționează cu instituțiile statului.

Temele „lecțiilor de integritate” prezentate în cadrul campaniei vizează și integritatea instituțională (angajarea pe bază de merit și integritate instituțională, incompatibilitățile, restricțiile în ierarhie și limitările publicității, averile și interesele personale, conflictul de interese și favoritismul, cadourile, influențele necorespunzătoare, denunțarea corupției și protecția avertizorilor, incidentele de integritate, transparența decizională și accesul la informații de interes public, gestionarea patrimoniului și a finanțelor publice, etica profesională a agenților publici; restricțiile post-angajare ale agenților publici), integritatea în sectorul privat (relațiile agenților economici cu sectorul public, transparența afacerilor statului cu sectorul privat) ș.a.

În acest sens, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova relansează campania

instituțională *Corupția contaminează, fii imun și acționează!*, inițiată în iunie 2014 de către Departamentul Comunicare și Relații Publice.

Scopul campaniei este sensibilizarea comunității universitare privind problema corupției și încurajarea membrilor acesteia în demascarea unor asemenea încălcări. Astfel, cei care cunosc informații despre cazuri de corupție (cum ar fi darea sau luarea de mită) în Universitate sunt încurajați să lase un mesaj prin telefon, e-mail sau în boxa de la intrarea în Blocul didactic central.

Vă reamintim despre **Linia Universitară Anticorupție**, cu numărul **032 205 875**, și adresa anticoruptie@usmf.md, unde pot fi sesizate cazurile de corupție, luare de mită, șantaj și altă formă de corupere. Confidențialitatea va fi garantată.

Corupția contaminează, fii imun și acționează!

Instruirea liceenilor privind ajutorul medical de urgență

Un grup de studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” vor oferi gratis lecții practice privind ajutorul medical de urgență pentru liceenii din mun. Chișinău, raioanele Ialoveni și Strășeni.

Acțiunea va fi desfășurată în cadrul proiectului „Bazele ajutorului medical de urgență pentru liceeni”, inițiat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină, și care face parte din programul de granturi Cetățenii acționează, finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

În această ordine de idei, în data de 19 septembrie curent,

membrii ASRM au desfășurat o masă rotundă la care s-au discutat obiectivele proiectului și au stabilit acțiunile pentru realizarea acestora. La manifestare au participat studenți, rezidenți și partenerii proiectului:

reprezentanți ai USMF „Nicolae Testemițanu”, ai Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală și ai Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, cu care s-au semnat acorduri de colaborare.

Proiectul prevede instruirea aproximativ a 1500 de elevi din 30 de licee, conform Protocolului ABC de resuscitare cardio-respiratorie. Seminarele practice vor fi ținute de 40 de voluntari, instruiți preventiv de către specialiștii Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală.

La seminarele practice vor fi utilizate manechine pentru resuscitare cardio-pulmonară de înaltă fidelitate, care dă mai multă siguranță persoanei instruite, crescând astfel nivelul de eficiență în instruire și reducând timpul necesar pentru obținerea deprinderilor practice.

Premianții concursului de poezie "Nicolae Testemițanu – ilustru savant și personalitate marcantă a medicinei autohtone", organizat de Catedra de limba română și terminologie medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”

Existență perpetuă

(Lui Nicolae Testemițanu)

Ți-am auzit glasul, profesore,
și-am tresărit.
Știam că te vei întoarce iar,
te vei repezi să mă ajuți
a te înțelege.

Te-am auzit șoptind, profesore,
și m-am minunat.
Simțeam cum fiecare subiect
își îmbracă haina inconfundabilă
cu orele de cândva.

Ți-am auzit zâmbetul, profesore,
și m-am bucurat.
Credeam că îmbrățișările tale
devenite acum nesfârșite
îmi acceptă stăruința stângace.

Te-am auzit plângând, profesore,
și m-am întristat: cum să te fac
să ne ierți...
ai trăit printre carte...
ca să exiști?

**Virginia Chiruțac,
studentă în anul II,
Medicină generală,
locul I**

Testemițanu

Testemițanu, îngerul Moldovei
Călcă în picioare de străini,
Întruchipează sufletul mulțimii
Luptând pentru a ne scoate din ruini!

Fiu de țaran, un om atât de simplu,
A semănat răbdare și iubire,
Și pe întregul drum al vieții sale,
S-a consacrat științei cu jertfire.

Respectul i-l purta întreaga țară,
Și ascultat îi era orice cuvânt,
Fiind rostit în limba mamei sale,
El își considera poporul sfânt.

El este rădăcina sorții noastre,
Atâta timp cât creștem și-nflorim,
Ecol vocii lui mereu ne-ndrumă
Și ne îndeamnă mai onești să fim.

Cu suflet veșnic plin de bunătate,
Cu planuri mari, ce până azi sunt vis,
Dorind să crească medicina-n sate,
Dar, cu regret, rămas-au doar în scris.

Rămâne veșnic viu chiar după moarte
Veghează-ai noștri pași neconținți,
Testemițanu - al nostru Hippocrate
Al nostru imn, erou la infinit!

**Ștefania Vrânceanu,
studentă în anul V,
Medicină generală,
locul II**

Studenți francezi în stagiul la Universitatea noastră

În perioada 3 iulie-4 august 2017, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a găzduit trei studenți din anul VI de studii de la Universitatea din Angers, Franța – Lolita Piedavent, Julien Friteau și Lucas Moreau.

Tinerii au venit în țara noastră pentru a face un stagiul practic în domeniul cardiologiei, pediatriei și pneumologiei.

În decurs de o lună, studenții s-au familiarizat cu metodele de diagnostic și tratament al diferitelor patologii, aplicate de specialiștii din domeniile vizate, în același timp, reușind să depășească barierele lingvistice și să dea dovadă de o

bună pregătire teoretică și practică. Cadrele didactice de la noi, responsabile de desfășurarea stagiului, au organizat activități interactive și au încurajat schimbul de experiență între studenții francezi și cei autohtoni. Ca rezultat, medicii din Franța au lucrat în echipă cu studenții și rezidenții francofoni de la Uni-

versitatea noastră și au obținut competențe noi în neurofiziologia cordului, malformațiile cardiace congenitale și tuberculoză.

Ospitalitatea și bunăvoința atât a profesorilor și a medicilor, cât și a studenților, i-a marcat profund pe tinerii francezi și i-a motivat să promoveze USMF „Nicolae Testemițanu” ca o destinație selectă pentru studii și stagii medicale.

Filiera Universitară Francofonă – o șansă de afirmare pentru medicii

În data de 5 octombrie 2017, studenții din anul II ai Facultății de Medicină nr. 1, care fac studiile în limba franceză, au participat la ceremonia de bun venit în Filiera Universitară Francofonă (FUF) a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Manifestarea s-a desfășurat în limba franceză, iar invitatul special al evenimentului a fost Olesea Simion, responsabilă de comunicare și proiecte la Antena Agenției Franceze a Francofoniei (AUF) din Chișinău. Ea le-a urat tinerilor "bun venit" și i-a îndemnat să beneficieze de

o bursă internațională, dar și de a efectua stagii în spitalele din alte țări.

„Este o posibilitate unică de a realiza teza de licență în colaborare cu o altă universitate francofonă de peste hotare. Vă doresc mult curaj și succes în drumul ce îl veți parcurge în continuare”, a menționat Veronica Ichim, metodist coordonator în Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană, responsabilă de Filiera Universitară Francofonă a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Evenimentul a fost orga-

toate programele destinate studenților francofoni. „Consider că aceasta este o bună oportunitate de a acumula o experiență mai amplă, de a beneficia de

nizat de reprezentanții Filiei Universitare Francofone a USMF „Nicolae Testemițanu”, cu susținerea AUF.

Primul meci jucat de medicii pe terenul renovat

În Campusul Studențesc al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost reamenajat terenul sportiv în aer liber.

Stadionul are gazon artificial, i-au fost reparate și vopsite suporturile pentru panourile de baschet, reamenajate plasa pentru volei și cele pentru porțile de fotbal și au fost schimbate scaunele pentru spectatori. Toate acestea au avut loc la inițiativa și cu suportul administrației USMF

„Nicolae Testemițanu” în scopul creării condițiilor pentru desfășurarea activităților sportive ale medicienilor, care întotdeauna au înregistrat succese remarcabile și la acest capitol.

În data de 12 septembrie, studenții noștri au inaugurat terenul printr-un meci amical de fotbal.

Catedra de filosofie și bioetică la cea de-a 60-a aniversare

Comunitatea academică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a marcat, în data de 15 septembrie curent, 60 de ani de la fondarea Catedrei de filosofie și bioetică și 80 de ani de la nașterea profesorului universitar Teodor Țirdea, dr. hab. în filosofie, Cavaler al Ordinului Gloria

Vitalie Ojovan, șeful Catedrei de filosofie și bioetică, a remarcat eforturile considerabile pentru ca subdiviziunea să devină una de elită, iar factorul uman antrenat în activitatea de instruire și cercetare a constituit motorul dezvoltării acestei catedre. Profesorul a vorbit și despre noua generație de specialiști, care repre-

în încercarea de a evolua în rândul specialităților. „Pe parcursul celor 60 de ani de activitate, Catedra de filosofie și bioetică a trecut prin mai multe modificări organizatorice, dar neschimbat a rămas scopul activității: de a educa viitorii medici și farmaciști în spiritul valorilor spirituale, de a contribui la formarea gândirii clinice corecte, de a pune temelia unei concepții științifice despre lume și de a înzestra viitorii specialiști cu metodologia științei medicale moderne”, a subliniat rectorul Ion Ababii. Academicianul a mai menționat că realizările obținute se datorează, în mare măsură, administrării înțelepte, exigente și responsabile a fostului șef de catedră, profesorul Teodor Țirdea, care în acea zi marca venerabila aniversare de 80 de ani. Astfel, în numele comunității universitare, rectorul i-a exprimat profesorului Țirdea profundă recunoștință pentru contribuția substanțială la educarea etico-morală a cadrelor calificate de medici și farmaciști, urându-i multă sănătate, forțe creative și liniște sufletească.

La final, octogenarul a mulțumit celor prezenți pentru cuvintele frumoase, dar și pentru susținerea acordată pe parcursul anilor. Profesorul a declarat că nu regretă nicio clipă alegerea filosofiei ca obiect de studiu, pentru că aceasta face parte din societate și o ajută să prospere.

La manifestare au participat renumiți specialiști în etică, filosofie și istorie ai celor mai prestigioase universități și instituții științifice din Republica Moldova, România, Ucraina Belarus, Rusia, Canada ș.a. Evenimentul s-a înscris în rândul manifestărilor dedicate **Anului Nicolae Testemițanu**.

Muncii, Eminent al învățământului public, ilustru savant, talentat și experimentat pedagog, educator și organizator al învățământului superior din Republica Moldova.

În zilele de 15 și 16 septembrie 2017, a avut loc o conferință științifică internațională cu genericul *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei*, unde au fost discutate subiecte despre performanțele catedrei în diverse perioade, aportul profesorului universitar Teodor Țirdea la fondarea școlii științifice naționale de bioetică și unele probleme actuale privind supraviețuirea umanității.

zintă un potențial enorm, cunoscători ai limbilor moderne, cu tezele de doctor susținute sau în proces de finalizare. Doar în ultimii cinci ani, catedra a participat la cinci proiecte de cercetare (unul instituțional și patru internaționale), de formare a abilităților teoretice și practice în bioetică și cele comportamentale ale medicinștilor și rezidenților. De asemenea, activitatea catedrei este inseparabilă de cea a fostului șef de catedră, profesorul Teodor Țirdea, care a ars prin sine dăruindu-se altora.

Și rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii a remarcat frumoasele realizări, dar și obstacolele întâmpinate de colectivul catedrei

Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” – la jubileul de 200 de ani

În data de 6 octombrie, comunitatea medicală din țară a celebrat 200 de ani de la înființarea Spitalului Clinic Republican „Timofei Moșneaga”. Conferința aniversară a întrunit reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ai Academiei de Științe a Moldovei, ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, medici și specialiști notorii din țară și de peste hotare.

Cu un mesaj de felicitare în adresa reprezentanților SCR a venit ministrul sănătății, muncii și protecției sociale Stela Grigoraș, care a subliniat rolul acestei instituții medico-sanitare publice de ale cărei servicii au beneficiat mii de pacienți din țară. „La moment, activitatea instituției este orientată în direcția asigurării serviciilor medicale înalt specializate, calitative, cu perioade scurte de tratament și cu rezultate foarte bune, cu abordare pluridisciplinară a problemelor medicale, elaborarea noilor metode de diagnostic, de tratament și profilaxie”, a menționat oficialul.

Despre istoricul spitalului, dar și despre relațiile de colaborare cu USMF „Nicolae Testemițanu”, care au debutat odată cu fondarea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, a vorbit rectorul Ion Ababii. „Colectivul Spitalului Clinic Republican *Timofei Moșneaga* este unul de o mare valoare profesională, este un model de conlucrare între bazele clinice și catedrele universitare. Ne bucurăm de faptul că echipa Spitalului Clinic Republican a rezistat încercărilor timpului, și-a

consolidat forțele în fața dificultăților sociale și economice, a acumulat experiență și competență profesională, a fost receptivă la necesitățile societății, participând activ la reformarea sistemului național de sănătate”, a afirmat academicianul Ion Ababii.

Totodată, Domnia Sa a accentuat că Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” rămâne cea mai importantă bază clinică a Universității, unde își desfășoară activitatea 15 catedre universitare, cel mai important centru de activitate științifico-didactică pentru formarea medicilor practicieni pentru întreaga republică. La final, în numele Senatului Universitar, rectorul Ion Ababii a conferit Medalia „Nicolae Testemițanu” și Diploma de Excelență Spitalului Clinic Republican „Timofei

Moșneaga”, cel mai fidel partener al USMF „Nicolae Testemițanu”, în semn de înaltă apreciere și gratitudine pentru cooperare fructuoasă și durabilă. Totodată, comunitatea universitară a oferit în dar un tablou care simbolizează parteneriatul interinstituțional.

Jubileul de 200 de ani a SCR a fost marcat și prin dezvelirea pe frontispiciul instituției a basoreliefului regretatului medic-șef Timofei Moșneaga, ministru al sănătății, Medic al Poporului.

„Ilustrul medic Timofei Moșneaga rămâne un model pentru generațiile viitoare de medici, care, sperăm, vor păstra, dezvolta și multiplica frumoasele tradiții ale medicinei autohtone. Chipul luminos al acestei personalități, care a înfrunghiat în sine cele mai frumoase calități de medic, manager, pedagog și savant, se va păstra veșnic viu în memoria noastră, a celor care l-am cunoscut, iar de azi înainte, și a celor, care vor pași pragul Spitalului Clinic Republican *Timofei Moșneaga* – leagănul medicinei moldave”, a menționat academicianul Ion Ababii. Totodată, rectorul a subliniat contribuția medicului-șef Moșneaga la fondarea și prosperarea școlilor științifice în medicina autohtonă prin crearea unui climat favorabil pentru colaborarea rodnică dintre personalul științifico-didactic al catedrelor clinice și medicii din spital.

Reamintim că, începând cu luna iulie 2017, Spitalul Clinic Republican poartă numele distinsului medic-șef Timofei Moșneaga, care a condus această instituție medicală timp de 43 de ani.

Intervenție chirurgicală de înlăturare a ameloblastomului

În premieră, specialiștii de la Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan”, în colaborare cu experți de la Clinica de chirurgie plastică, reconstructivă și microchirurgie a Catedrei de ortopedie și traumatologie și chirurgii de la Centrul Republican de Microchirurgie, au efectuat o intervenție chirurgicală de rezecție segmentară a mandibulei cu înlăturarea ameloblastomului.

Pacientul – un tânăr de 19 ani, diagnosticat cu ameloblastom în regiunea mandibulei pe dreapta – a fost examinat de o echipă mare de chirurghi oro-maxilo-faciali – profesorii Valentin Topalo, Dumitru

o placă din titan, adaptată preoperator pe model stereolitografic, și a fost realizată plastia defectului cu o grefă liberă vascularizată fibulară prin tehnica microchirurgicală. La etapa de planificare virtuală și de confecționare a modelelor stereolitografice au participat conferențiarul universitar Dumitru Sirbu și Ilie Suharschi, asistați de Stanislav Strîșca, medic rezident. Echipa de chirurgi de la catedră, în componența: conferențiarul universitar Dumitru Sirbu, Alexandru Ghețiu, doctorand, și rezidenții Elena Eni, Andrei Fanea și Stanislav Strîșca, sub supravegherea profesorului Valentin Topalo, au realizat cu grijă planul stabilit.

Scerbatiuc, Ion Lupan; conferențiar universitar: Nicolae Chele, Dumitru Sirbu, Ilie Suharschi și Mihail Cebotari, șeful Secției oro-maxilo-facială, în comun cu microchirurgii Grigore Verega, profesor universitar la Catedra de ortopedie și traumatologie, și Anatol Calistru, șef al Secției de microchirurgie.

Operația a durat 7 ore și s-a desfășurat în mai multe etape. Mandibula a fost reconstruită utilizând

Echipa profesorului Grigore Verega, constituită din rezidenții Alina Stoian, Natalia Cucos și Viorica Mihaluta, a avut drept misiune prelevarea grefei libere vasculare fibulare și transpunerea acesteia pe mandibulă.

Ultima etapă a intervenției, cea microchirurgicală, a constat în suturarea arterei și a venei și le-a revenit rezidenților Mihail Garbuz și Olesea Catarau, condusă de Anatol Calistru, șeful Secției de microchirurgie.

Laureații Concursului național „Teza de doctorat de excelență a anului 2016”

Trei reprezentanți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au fost desemnați laureați ai Concursului național Teza de doctorat de excelență a anului 2016. În data de 20 septembrie curent a avut loc ceremonia de înmânare a diplomelor învingătorilor.

Teza Svetlanei Hadjiu, conferențiar universitar la Departamentul Pediatrie, cu tema *Particularități de diagnostic și perspective terapeutice în cazul co-*

dr. hab. șt. med., profesor universitar, și Adrian Tănase, dr. hab. șt. med., profesor universitar.

Teza *Diformitățile coloanei vertebrale la copii și adolescenții de vârstă școlară (diagnostic, tratament și profilaxie)* a Annei Kustorova, asistent universitar la Catedra ortopedie și traumatologie, a fost desemnată *Teza de doctor de excelență de gradul III*, conducător științific – Nicolae Caproș, dr. hab. șt. med., profesor universitar, consultant științific – Constantin Ețco,

piilor cu tulburări reziduale ale sistemului nervos central, a fost nominalizată la categoria *Teza de doctor habilitat de excelență*, consultanți științifici – Ion Iliciuc, dr. hab. șt. med., profesor universitar și Ninel Revenco, dr. hab. șt. med., profesor universitar.

Teza de doctor în științe medicale *Managementul sistemului național de transplant* a lui Igor Codreanu, doctorand la Școala de Management în Sănătate Publică, a fost apreciată ca *Teză de doctor de excelență de gradul I*, consultanți științifici – Oleg Lozan,

dr. hab. șt. med., profesor universitar. În acest context, diplome de merit au fost oferite și conducătorilor și consultanților științifici ai tezelor laureaților concursului.

În numele comunității USMF *Nicolae Testemițanu*, aducem sincere felicitări și urări de bine laureaților și mentorilor lor pentru aceste rezultate remarcabile și le exprimăm profunza noastră admirație și recunoștință pentru contribuția la dezvoltarea științelor medicale și îmbunătățirea asistenței medicale în țara noastră.

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Inga MUSTEAȚĂ
Daniela ȘTIRBU Larisa BRATCO Irina PASNICENCO
Traian MUSTEAȚĂ

Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatii publice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincid
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com. 3268
Tiraj 1000 ex.

Ziarul este înregistrat la Ministerul Justiției al RM cu nr. 184 din 18.03.2005